

Verwachting

Bijbels toekomstblad

Is de PKN
een valse
kerk? - 5

Het hellend
vlak

Een helder
geluid over
de roomse
kerk

Een écht
pro- fetisch
geluid

De jeugd

*Zoekt in het Boek des
Heeren en leest; niet een
van dezen zal er feilen
het een noch het ander
zal men missen
Jesaja 34: 16a*

Bij de voorplaat. De rots **Massada** waar een duizendtal joodse strijders het tegen een veertig maal sterkere tegenstander nog drie jaar (naar gezegd wordt) volhielden na de inname van Jeruzalem in 70 na Christus en de vernietiging van de Tempel. Toen instandhouding niet langer mogelijk was hebben de Joden collectieve zelfmoord gepleegd. Het is voor de huidige machthebbers in Jeruzalem een nationalistisch monument waar de jeugd op bedevaart gaat en de jaarlijkse lichting officieren de eed van trouw komt afleggen. We hebben veel van deze onverzettelijkheid kunnen zien in de geschiedenis van het Joodse volk de eeuwen door. En... nog is het einde niet gekomen.

Colofon

Verwachting is een Bijbels toekomstblad voor allen die uitzien naar de luisterrijke heilstijd op aarde als de satan gebonden wordt en naar de erkenning van het volk van Israël, dat Jezus van Nazareth de beloofde en gekomen Messias is.

"Verwachting" verschijnt eenmaal per kwartaal onder redactie van:

C.J. Buys
Sparreweg 6
2803 JT Gouda

Telefoon: 0182-572867
E-mail:
verwachting@solcon.nl
Postbankrek. : 3496856

Abonnement: € 13,60 per jaar.
Betaling door middel van acceptgiro, welke wordt ingesloten bij het laatste nummer van de jaargang.

Opzegging: Ten minste een maand voor het einde van de lopende jaargang.

~~~~~

Geachte abonnees,

"Lievigheid" is heel wat anders dan liefde! In het optreden van Elia -het slachten van honderden Baälpriesters- was beslist geen lievigheid te vinden – wél liefde; liefde tot de God van Israël! We hopen dan ook dat u bij het lezen van dit blad dit onderscheid voor ogen mag hebben!

Er is in dit nummer weer een verscheidenheid van onderwerpen. Het hypercalvinisme wordt ontzenuwd. U kunt veel lezen over Israël, het land en volk dat dé toekomst heeft, al lijkt het wel of ze aan de vooravond staan van totale vernietiging. Maar dat zal de Hoeder Israëls niet toelaten, hoewel het zeer te vrezen is dat dit volk nog zwaar getuchtigd zal worden alvorens zij gaan schreeuwen om ontferming. Haar vijanden die zeer machtig zijn, zullen tóch het onderspit delven.

Zo ook de beroerders Israëls in onze dagen. Zeer zeker ook de brute vijanden die in ons land talrijk zijn, in regeringskringen en daarbuiten. Maar ook en vooral zij die de gemeente Gods beroeren. U leest erover in het artikel over de PKN. Wij zijn niet de "beroerder Israëls" door dit openbaar te maken, maar... zij, z ij, **zij**. Zij die het volk op een vreselijke wijze verleiden door een "kerk" te dienen die de vreselijkste zonden wettigt en boeleert met de erfvijandin van ons land, het valse pausdom.

Hoe erg de "christelijke" politiek is leest u in het artikel over een verroomde burgemeester. Wie durft een partij die dit tolereert nog te stemmen?

Is dit nummer enkel kommer en kwel? Absoluut niet. U leest ook heel veel over het grote heil dat komende is en dat geeft weer moed en krachten. We zullen elkaar hard nodig hebben in de komende tijd. Vervolging ligt op de loer. We hebben uw steun en bemoediging nodig. Laten we elkander gedenken in ons gebed!

Met een hartelijke groet,

C.J. Buys

Verwachting

Zelfmoordaanslagen, waarbij vele doden en gewonden vallen zijn in onze dagen zo ongeveer even vanzelfsprekend geworden als eten en drinken en het moet al een heel grote aanslag zijn wil deze nog de voorpagina's halen van onze dagbladen. We leven in een volkomen bezeten wereld, een wereld waarin de satan en zijn trawanten op een ongekende wijze "de dienst uitmaken".

Het is alleen maar te vrezen dat terroristen, die gereed staan zichzelf op te blazen en in grote getale staan te wachten hun duivelse werk uit te voeren, waar ook ter wereld, als ongedierte zullen vermenigvuldigen. Het lijkt en is volkomen absurd, maar het is de bittere werkelijkheid.

Er is alle reden ons met ontzetting af te vragen wanneer de terroristen nucleaire wapens in bezit zullen krijgen en er is geen enkele reden te bedenken dat ze deze niet zullen inzetten in hun strijd voor hun afgod Allah. Het is vrijwel zeker dat Iran deze helse wapens bijna in de strijd kan werpen, en dan is het terrorisme op geen enkele wijze meer beheersbaar. De grote vraag is of het zover zal komen; of Israël het zover zal laten komen, want dit zou het einde van de staat en het volk Israël betekenen. Het is zeker niet ondenkbaar dat Israël -al of niet in samenwerking met de VS- zal trachten Iran uit te schakelen. Een dergelijke preventieve aanval mag niet mislukken, omdat dan de gevolgen helemaal niet meer te overzien zijn.

We moeten het met z'n allen erkennen, dat we het niet weten. De meest onvoorziene en niet gedachte gebeurtenissen kunnen er plaatshebben. De politieke toestand kan met de dag veranderen. Als u dit leest kunnen er dingen gebeurd zijn die niemand heeft (kunnen) voorzien. Zo nuchter dienen we wel te zijn. Ons land kan wel getroffen worden door een ontzettende aanslag, een catastrofe. Maar die catastrofe kan ook regelrecht door de Heere gewerkt worden. Een geweldige sprake in de natuur en heel het land is verlamd.

Wat kunnen we als land en volk, als kerk verwachten? Het Nederlandse volk doet alles wat God verboden heeft. De kerk, die een pilaar en vastigheid der waarheid behoort te zijn, is een waggelend lichaam geworden, dat men meent te moeten stutten met allerlei liturgische verdwazing, zang- en snarenspeel, nieuwe Bijbelvertalingen, afgodendienst, roepen om een opwekking, terwijl men alles doet om de Geest te bedroeven en uit te blussen.

Of er dan niets goeds te verwachten is? Zeker wel. Het wachten is op de beke-ring van Israël, tot zegen en leven van de wereld, tot een **leven uit de doden!**

DE OUDSTE ZOON

HYPERCALVINISME EN DE KOSTBARE ERFENIS VAN DE REFORMATIE

Men kan roomser zijn dan de paus maar ook calvinistischer dan Calvijn. Er zijn twee manieren om de erfenis van de reformatie door te brengen in een ver gelegen land, namelijk door de leer van de reformatie af te zwakken (arminianisme) en door die te verstevigen (hypercalvinisme) zodanig, dat er geen beweging meer inzit en dat de Geest zich terugtrekt. Mag het arminianisme de jongste zoon zijn uit de gelijkenis, het hypercalvinisme is dan op zijn minst de oudste zoon. De één verkwanselt de erfenis in de wereld en vat de beloften wel heel goedkoop op. De ander is een arme tobber die op het veld zwoegt en geen gezicht heeft op het Vaderhart, maar wel meent te weten hoe het precies zit met de jongste zoon, de Arminiaan, op wie hij dan ook kettert als hij in het veld is: “Maar deze.” Heel zijn theologisch concept is er op gericht de Arminiaan te ontdekken maar zelf blijft hij als een onzekere zwoegen in het veld zonder de blijdschap te smaken van de zekerheid van de terugkeer. Hij zou zich kunnen vergissen in het Vaderhart.

ENGELAND ALS BAKERMAT VAN HYPERCALVINISME

De strijd tussen calvinisme en hyperrealisme speelde zich ook in Engeland af. Een echte hypercalvinist was de baptist dr. John Gill (18de eeuw). Het aanbod geldt volgens hem alleen de uitverkorenen. De uitwendige roeping vertelt de mens alleen de noodzaak tot bekering. Een krachtige oproep tot bekering ontkende hij. Tegen die achtergrond moet men Andrew Fuller plaatsen, die weer terug ging tot het calvinisme en wél de proclamatie van de oproep tot bekering liet uitgaan. Doden (geen levenden) moeten de stem van God horen, en die ze horen die zullen leven. Volgens sommigen zou men de synode van Dordt moeten herhalen en men zou dan aan het einde tegen alle hypercalvinisten moeten zeggen wat Bogerman zei tegen de remonstranten: “ite ite dimittimini, ga, ga, jullie worden weggestuurd.” Begrijpelijk is dit wel want het is te simpel om te stellen dat alleen de Arminianen de leer van de reformatie verkwanselen. Er zijn meer gevaren!! Er is niet alleen een jongste zoon, maar ook een oudste!

De achtergrond van de prediking van Spurgeon.

Tegen de achtergrond van het hypercalvinisme in Engeland, dat in de achttiende eeuw opdook door met name John Gill, moet men ook Spurgeon plaatsen.

De titel van een proefschrift over Spurgeon wijst daar al op, *Charles Haddon Spurgeon; een Baptist tussen Hypercalvinisme en Modernisme*. Het boek laat Spurgeons positie zien ten aanzien van het hypercalvinisme. In zijn boek *Soulwinner* zegt Spurgeon: “Mensen vragen mij altijd wat het geheim is van mijn heerlijke bediening. Ik antwoord hen altijd dat ik het evangelie zelf heb gepredikt en niet gepredikt heb over het evangelie.” Hij preekte dus naar eigen zeggen het evangelie zélf – niet óver het evangelie. De prediking van het evangelie is geen prediking in de derde persoon: waar zou Adam (3de persoon, afstand) zijn? Geen

verhaal over het evangelie, maar aanspraak, proclamatie: Adam!! (vocatief: aanspraak) waar zijt gij (2de persoon, aanspraak)?

Het aanbod van genade bij de Dordtse vaders

Als we eerlijk kijken naar wat onze vaders hebben geleerd over het aanbod dan lezen we het volgende:

Hoofdstuk 2, artikel 5: Voorts is de belofte des Evangelies, dat een iegelijk, die in den gekruisigden Christus gelooft, niet zal verderven, maar het eeuwige leven zal hebben; welke belofte aan alle volken en mensen, tot welke God naar Zijn welbehagen Zijn Evangelie zendt, zonder onderscheid moet verkondigd en voorgesteld worden, met bevel van bekering en geloof.

Dordtse leerregels, hoofdstuk 3/4, artikel 8: Doch zovelen als er door het Evangelie geroepen worden, die worden ernstiglijk geroepen. Want God betoont ernstiglijk en waarachtiglijk in Zijn Woord wat Hem aangenaam is, namelijk dat de geroepenen tot Hem komen. Hij belooft ook met ernst allen, die tot Hem komen, en geloven, de rust der zielen en het eeuwige leven.

Hoewel Dordt weliswaar ingaat tegen de leer van de Arminianen is het niet zo dat men de oproep tot het geloof nalaat. Integendeel, Dordt spreekt zelf van een ernstige welmenende roeping.

Zowel de hypercalvinisten als de Arminianen menen de ware voortzetting te zijn van Calvijn maar, “waar Calvijn vandaag ook zou verschijnen, de hypercalvinisten zouden hem een Arminiaan noemen en de Arminianen zouden hem een hypercalvinist noemen”. (Curt Daniël)

Tot slot: hypercalvinisme in ons land...

Kenmerkend voor het hypercalvinisme in ons land is dat het zoveel scheidin-gen aanbrengt. Hypercalvinisme is niet alleen in ons land een punt dat zich uitstrekt tot het aanbod zoals in Engeland destijds. Ook op het punt van de toeigening leert men zaken in ons land die niet tot de leer van de Reformatie behoren. Men poneert het met zoveel stelligheid dat gemeenteleden denken dat dit wel het geval is.

Er heeft zich echter in de geschiedenis wat merkwaardigs voorgedaan:

Wat bij de grote theologen onderscheidingen waren om de zaak uiteen te zetten maar wel dicht bij elkaar werd gehouden, wordt door hypercalvinisten gewoon gescheiden.

Alle directheid is er vanaf en dat zorgt voor uitstel en lijdelijkheid die zich uiten in uitspraken zoals ‘zien is nog geen hebben’. Wedergeboorte is dan nog geen vergeving van zonden, Christus kennis komt later, de uitwendige roeping steekt schril af tegen de wedergeboorte. Oproep vindt plaats in de marge. Het is geen goddelijk bevel en mandaat. Duidelijk is dat men

zo de Bijbel uitholt en begrippen als ernstige roeping en welmenend aanbod sterk afzwakt. Dat is niet calvinistisch. Daarom is mijn stelling dat alleen een terugkeer naar de Bijbel en onze belijdenisgeschriften kan zorgen voor een werkelijke eenheid. Het moet de gespreksbasis zijn bij uitstek. Een kerk die niet aanspreekbaar is op deze uitgangspunten dreigt Bijbels gezien zeggingskracht te verliezen.

Ik besluit met een variatie op een bekende spreuk: Hoe dichter bij Dordt, des te beter het wordt.

**Emmeloord
Reinders**

Hans

G e m e n g d v e r b i e d e n

Ir. C.N. van Dis sr. in de Tweede Kamer naar aanleiding van het wetsontwerp "Zweminrichtingen": "Ons standpunt ten aanzien van de openbare zedelijkheid en de verwildering, welke zich te dien opzichte voordoet, is genoegzaam bekend. Geen begroting van Binnenlandse Zaken en van Justitie kwam ter behandeling, of wij hebben de regering gewezen op haar dure plicht om voor de handhaving van Gods geboden en dus ook voor die van het zevende gebod, zorg te dragen. De bezwaren nu welke wij tegen het gemengd zwemmen en het gemengd zonnebaden hebben, zijn op dit gebod gegrond. Wij zien toch in het gemengd zwemmen en in het zonnebaden handelingen, welke, gelijk de praktijk leert, voor de openbare zedelijkheid grote gevaren in zich bergen. Daarom betreuren wij het dat de Regering in dit wetsontwerp geen bepaling heeft opgenomen om het gemengd zwemmen en het gemengd zonnebaden te verbieden. (...) Van deze regering zijn zulke maatregelen helaas niet te verwachten, maar dit verhindert mij niet om de plicht, welke op haar rust, onder haar aandacht te brengen. Voor het niet nakomen van deze plicht ligt de volle verantwoordelijkheid voor haar rekening." (Uit:

De Banier, 16 oktober 1947)

~~~~~

GOD LAAT ISRAËL NIET LOS – slot

De sympathie die er aanvankelijk voor Israël bestond, is er niet meer. Israël doet alles per definitie verkeerd. Er wordt vaak door politici en journalisten geoordeeld zonder dat men de achtergronden en de geschiedenis kent. Vanaf 2000, sinds het begin van de tweede intifada, is er een duidelijke verharding tussen Joden en Palestijnen opgetreden. Het bloedige geweld, dat al veel jaren bestond, nam vanaf die tijd onrustbarende vormen aan. En Israël kreeg van alles de schuld. Het gevolg was een toenemend antisemitisme, wereldwijd. Wat de Joden tijdens de holocaust was overkomen, was al zo lang geleden gebeurd. De huidige generatie heeft het niet meegemaakt, of men is het allang vergeten. Ook veel christenen hebben Israël in de steek gelaten. Dat komt duidelijk tot uitdrukking in de houding van de Wereldraad van Kerken, Pax Christi en andere kerkelijke instellingen. En de Arabieren gunnen de Joden geen millimeter grond. Alles richt zich tegen Israël. Het was ons allemaal voorgezegd (Zacharia 12). De profetie, die Bileam op last van God uitsprak, gaat ten volle in vervulling: Het volk zal alleen wonen en het zal onder de heidenen (volkeren) niet gerekend worden (Numeri 23:9). Dat Israël, dat nog niet één duizendste deel van de wereldbevolking telt en veel kleiner is dan Nederland, van dag tot dag de voorpagina's van de kranten haalt, moet ons echter wel wat te zeggen hebben.

Eschatologie

Is het in onze tijd nog wel mogelijk om te spreken over Gods vinger in de geschiedenis? Durven we het nog aan concrete gebeurtenissen en ontwikkelingen in verband te brengen met Gods raadsplan? Was het jaar 1948 een opmaat naar de voorgezede bekering van het volk? Is de Geest bezig de geschiedenis naar de voleinding te sturen? Dat het aloude volk weer verkeert in het aloude land roept de verwachting van nieuwe wonderen van Gods hand op. Er liggen nog beloften die nog niet of niet geheel vervuld zijn. Alleen al het voortbestaan van het volk de eeuwen door, zonder dat het is ondergegaan in de volkerenzee, is al een duidelijk teken van Gods bijzondere bemoeienis met Israël. De staat Israël is een zichtbaar teken van Gods trouw. God is bezig Zijn plan met Israël uit te voeren. Uit Romeinen 9–11 komen we veel te weten over de weg die God met Zijn volk zal gaan. Niet alles wordt ons bekend gemaakt.

Veel details over de tijd, de omstandigheden en de wijze waarop voorgezede ontwikkelingen verlopen, blijven in het duister. Israël blijft ten diepste het raadsel van de geschiedenis. Maar achter de apostolische belofte uit Romeinen 11:25-27 opent zich wel een veelbelovend perspectief. Het zal het 'ja' van de Joden ten opzichte van de Messias zijn. Hun verwerping van Jezus was tot heil van de volkeren geworden. Hoeveel meer zegen zal hun aanneming van de Messias met zich meebrengen. Dat zal voor heel de wereld - dus ook voor Palestijnen en islamieten - een leven uit de doden betekenen (Romeinen 11:15).

Hoe dat zal gaan? We moeten er niet van uitgaan dat we met de Bijbel in de hand een pasklare verklaring hebben voor de dikwijls verbijsterende gang van zaken in dit ondermaanse. Toch geeft de Heilige Schrift ons een schat aan informatie over de dingen die in onze tijd plaatsvinden en die staan te gebeuren. Veel Nederlandse, Schotse en Engelse godgeleerden groeven in 'die goudmijn' en diepten er rijke schatten uit op. De Bijbel maakt ons duidelijk

dat er een eindtijd komt met wereldwijde verschrikkingen, maar dat die tijd tegelijk een nieuw begin inluidt.

Een gebrek aan zicht op de toekomst

Er bestaat onder ons niet zoveel belangstelling voor de eschatologie (de leer van de laatste dingen). De vervangingstheologie heeft ons het zicht op de toekomst - een toekomst waarin Israël de hoofdrol zal spelen - ontnomen. Sinds Augustinus (354-430) leeft de kerk bij de gedachte dat het duizendjarige rijk, waarover Openbaring spreekt, al begonnen is, ondanks het feit dat de kerk in West-Europa er in de Middeleeuwen bedroevend voorstond en dat de kerk in Noord-Afrika volledig is weggevaagd. Dat er nog eens een tijd zou aanbreken waarin het Joodse volk weer 'vrij en zeker' in het beloofde land zal wonen, kwam in de theologie niet voor. Herstel en terugkeer van het volk achtte men uitgesloten. En wie daar toch oog voor had, was een chiliast. En een chiliast was verdacht.

Toch was er een schat aan lectuur van mensen – en zij leefden, zoals gezegd, in de bloeitijd van de kerk – die het oude volk nog lang niet hadden afgeschreven. Zij leefden in een gespannen verwachting van een heilvolle toekomst voor het Joodse volk. En in het verlengde daarvan voor de gemeente uit de heidenen. Zij wisten: er staat nog iets moois te gebeuren, God heeft nog iets heilzaams in petto. Hij heeft op veel plaatsen in de Schrift voor Israël en Zijn gemeente - na de ondergang van de antichrist – een heerlijke tijd toegezegd (Micha 4:1-3). Dan zal de satan gebonden zijn (Openbaring 20:2 -3). Dat zal de gebroken schepping doen opademen en het zal het verlangen naar de dag waarop alles nieuw zal zijn, versterken. Vanuit die verwachting wisten deze 'oudvaders' zich des te meer verbonden met Israël.

Je vraagt je op grond daarvan wel eens af: Hoe konden zaken waar de Bijbel zo duidelijk over is, zo verduisteren. Het was alsof Ezechiël 37 en Romeinen 11 – om maar enkele van de vele plaatsen te noemen – in de Bijbel niet voorkwamen.

Een onverwachte wending

En toen ineens kwam 1948. De Heere begon met de wederopbouw van de vervallen hut van David (Handelingen 15:16). Israël kreeg een eigen regering, leger, luchtmacht, vloot, vlag en alles wat bij een staat hoort. Daardoor raakte de vervangingstheologie bij sommigen aan het wankelen. Vanaf die tijd zijn er mensen die zijn gaan inzien dat er met Israël toch wel iets meer aan de hand is. Men is, vaak nog erg schroomvallig, verband gaan leggen tussen Israël en de vele profetieën die spreken over een terugkeer naar het land en de belofte van een herleving van het volk. Men is gaan zien dat God nog steeds met dit volk bezig is en dat het toekomst heeft (Amos 9:15). We zullen van Israël blijven horen. Israël heeft nog een bijzondere rol te vervullen. Aan die tijd gaat evenwel een stikdonkere nacht vooraf.

Tekenen der tijden

De Bijbel noemt als tekenen: zware oordelen, oorlogen, geruchten van oorlogen, hongersnoden, pestilentiën, aardbevingen, valse profeten, valse christussen, verdrukking en vervolging van de gemeente, angst, zorgeloosheid, lauwheid, verval, liefdeloosheid, gebeurtenissen die hun weerga in de geschiedenis niet kennen. De tekenen der tijden zijn alom waarneembaar. De ontbinding van het maatschappelijke en zedelijke leven grijpt op een angstwekkende wijze om zich heen. Een onvoorstelbare vloedgolf van zonden en ongerechtigheden overspoelt Europa. Nederland loopt daarbij voorop. We zijn op weg naar een nieuw heidendom. De hooggeroemde en toch zo meedogenloze democratie - gesteund door de media en gestimuleerd door de satan - richt onvoorstelbare verwoestingen aan. We bevinden ons in een samenleving waarin alles zich beweegt om brood en spelen.

Maar het zal allemaal anders worden. Eens komt de vrede die de machthebbers van deze wereld, ondanks verwoede pogingen, niet kunnen bereiken. Daar hoor je in de prediking niet zo vaak over. Men weet met verschillende duidelijke bijbelse gegevens over deze dingen kennelijk geen raad. Er zijn meerdere delen van de Bijbel die onbepreekt blijven. Wie spreekt er over de leiding van God in de geschiedenis met Zijn volk Israël? Zijn voetstappen zijn toch zo duidelijk aanwijsbaar in de wereldgeschiedenis? God voert Zijn plan uit door middel van algemene wetten, maar ook door onverwachte wendingen, catastrofes en bevrijdingen.

Het komt goed met Israël

In heel de geschiedenis heeft het Joodse volk, dankzij Gods verkiezing, altijd al een betekenisvolle plaats gehad. Er komt een moment dat God opnieuw zal ingrijpen om Israël van zijn vijanden te verlossen, zoals Hij dat eens in Egypte deed. Hoe dit precies zal gaan gebeuren, weten we niet.

De Bijbel geeft duidelijk aan dat Israël aan het eind der tijden zal worden hersteld en verlost (Ezechiël 36:22-28). Hoe dichterbij het eind komen, hoe sterker de druk op Israël zal worden. De duivel trekt in een uiterste poging al zijn registers open om Israëls bestaan te dwarsbomen. Twee machten staan in het Midden Oosten tegenover elkaar. God en satan. God werkt aan het herstel van Israël, de satan werkt Hem tegen. Het lijkt – gelet op de spanningen, bomaanslagen en terreurdaden – dat satan zal zegevieren. Zonder een op de Bijbel gegronde overtuiging zou je wanhopen. Hoe komt het met Israël ooit nog goed? Het volk wordt bedreigd van buitenaf en is intern hopeloos verdeeld. Het land verkeert in grote nood. Maar er komt verandering, ook al zou dat wel eens door een heel diepe weg kunnen gaan. Het herstel verloopt in twee fasen. De eerste fase is grotendeels voorbij: het volk wordt thuis gebracht, daarna komt het tot bekering (Jesaja 45:17 en 25).

We zijn niet op weg naar het wereldeinde, maar naar de vernieuwing van deze wereld, naar de bloeitijd in de geschiedenis van de kerk. Veel godgeleerden hebben daarover gesproken (Brakel, Van der Groe). Er komt een tijd dat Israël niet langer van de heidenen vertreden zal worden. De satan zal dan machteloos zijn. Het Evangelie zal de aarde vervullen. De leiding daarbij zal van de Joden uitgaan (Jesaja 60:3). De volkeren zullen naar Jeruzalem komen om het Loofhuttenfeest te vieren (Zacharia 14:16-17). Dat wordt een jaarlijkse volkerenpelgrimage naar Jeruzalem, het is toch niet te geloven? En er zal vrede en gerechtigheid zijn (Jesaja 11:6-9, Zacharia 14:9). De Heere zal de mensen van aardse en geestelijke zegeningen voorzien (Joël 3:18, Zacharia 8:12). Juda en Israël zullen weer één volk zijn (Hosea 1:11). De belofte aan Abraham gedaan, dat in hem alle geslachten gezegend zullen worden, zal eerst dan ten volle in vervulling gegaan zijn, want de aarde zal vol zijn van de kennis des Heeren (Jesaja 11:9). Het zal een tijd zijn van grote bloei (Jesaja 8:4 en 5), van vrede (Jesaja 2:4) en van vreugde (Jesaja 35:10).

Het eind der eeuwen

Maar eens zal er ook aan deze heerlijke tijd een eind komen. Dan zal satan voor een korte tijd uit zijn gevangenis verlost worden. Hij zal dan alles op alles zetten om de volkeren verleiden. De afval zal groot zijn. Het zal voor de kerk een benauwde tijd zijn, maar dan plotseling zal Christus verschijnen met al Zijn heilige engelen. Dan zullen de vele miljoenen wier namen geschreven staan in het boek des Levens worden binnengebracht. Pas dan zal het werk der verlossing zijn einde vinden

Nodige waarschuwing

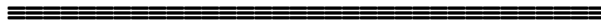
“De gruwelen van het pausdom, waarvan wij in Oostenrijks-Polen getuigen waren, deden menig gebed om de verderving van de mens der zonde in zijn ziel oprijzen. “De beelden en afgoden die men daar langs de weg aanschouwt, boezemen werkelijk schrik in, daar zij op het ganse land het stempel van het rijk der duisternis drukken. Ik geloof, dat een reis door Oostenrijk bijna voldoende zou zijn, om sommigen van de bewonderaars van het pausdom in ons geliefd vaderland te genezen.” Hij voegt er bij: “Dit zijn de merktekenen van het beest op dit land.”

We lezen het bovenstaande over Robert Murray M'Cheyne over wat hij opmerkte op de terugweg van zijn zendingsreis naar Palestina. Hij noemt Oostenrijk “een land van schaduw des doods.” Daarin is nog niets veranderd, zoals degenen kunnen weten die dit land bezocht hebben. In zulke landen is het échte Rome te zien; een Rome dat altijd dezelfde is. Het is het Rome dat een masker voorheeft in landen waar ze geen onbeperkte macht heeft...

IS DE PKN EEN VALSE KERK ?

- 5 -

Het is alweer een hele tijd geleden dat we ons met deze vraag hebben beziggehouden.¹ In deze aflevering willen we dit nogmaals doen, om dan D.V. met een 6^e artikel als slot te eindigen.

Dit zal dan het grootste werk zijn, en de heerlijkste verlossing der kerk, die nog ooit op deze wereld gezien is. Dan zal Christus, zijn genade en heerlijkheid in Zijn kerk laten schijnen, veel meer dan die ooit op deze wereld gezien is. Joden en heidenen zullen dan tezamen onder Zijn Rijkscepter buigen, en Zijn Koninkrijk zal dan in een zodanige, gezegende, voorspoedige en geestelijke staat zijn, als het voorheen op deze aarde nog nimmer gezien is. En zo zullen al die uitmuntende Godsspraken der profeten, die van de laatste staat der kerk handelen nu gelijkelijk in haar volkomenste kracht vervuld worden.

---

¹ Vorige afleveringen kunt u lezen in de volgende nummers van “Verwachting”: 2004, no. 2, blz. 42; 2004, no. 3, blz. 43; 2004, no. 4, blz. 42; 2005, no. 1; blz. 12

Het boven geciteerde kunnen we lezen in een biddagspreek van Theodorus van der Groe over Romeinen 11:26. Van der Groe noemt Romeinen 11 één van de gewichtigste hoofdstukken van de hele Bijbel! Het heeft alles te maken met het duizendjarig Vrederijk van de Messias – door Van der Groe heel krachtig geleerd als een niet te weerleggen Bijbelse waarheid! We zijn dit artikel met deze heerlijke beloften voor de kerk begonnen omdat we verder moeten wijzen op de kerk **nu**, en dan moeten we melding maken van ongelofelijk bedrog. Nog beter geformuleerd – brute afval. Om ons allen voor moedeloosheid te bewaren zijn we met de “beste wijn” maar het eerst begonnen! Dominee Van der Groe had al geen enkele verwachting meer van de kerk in zijn dagen. De “grote” kerk van onze dagen zou hij ongetwijfeld niet meer als kerk erkend hebben – wel als een valse kerk.

In het *Reformatorsch Dagblad* van 26 maart 1996 lezen we o.a.:

Van onze kerkredactie

Garderen/Elspeet – Ds. A. Kort uit Garderen verwacht een oproep om voor een Regionale Commissie voor het Opzicht te verschijnen. De provinciale Kerkvergadering (PKV) van Gelderland moet met de predikant in contact treden omdat het rectorium van het Theologisch Seminarium Hydepark heeft besloten dat ds. Kort niet meer hoeft deel te nemen aan de verplichtende cursus voor hervormde predikanten in hun eerste gemeente.

Dat staat te lezen in de “Hervormde Kerkbode, weekblad voor de Nederlandse Hervormde Kerk op de Veluwe” van vorige week. Verder blijkt uit dit blad dat de PKV van Gelderland ds. C. Stelwagen heeft verzocht de uitdrukkingen die hij in het kerkblad van januari gebruikte, nog eens uit te leggen.

Ds. Stelwagen zegt met zijn uitdrukking dat “de Hervormde Kerk tot een trouweloze hoer is geworden” te hebben bedoeld dat de Hervormde Kerk is verworden tot een kerk waarin systematisch wordt veracht en verkracht wat in het Woord van God wordt geleerd.

Als voorbeelden hiervan noemt hij dat vrouwen op de kansel staan, praktiserende homoseksuelen aan de heilige dis en op de kansel moeten worden toegelaten en God openlijk als moeder wordt aangeropen. Verder is er volgens hem een lonken naar en contact zoeken met Rome. Ook is de exclusief gereformeerde grondslag van de kerk losgelaten.

GELDVERSPILLING

Ds. Stelwagen legt verder uit dat een hoer iemand is die haar wettige man heeft verlaten. Hiermee vergelijkt hij de Hervormde Kerk die Christus heeft verlaten. “De geest van de verdraagzaamheid en van de vervloekte tolerantie overheerst. De kerk is geen Pilaar van vastigheid en waarheid meer, maar een bedrijf waar ieder mag roepen en verkondigen wat hij of zij wil. De Bijbel noemt zo’n kerk een trouweloze hoer”, aldus ds. C. Stelwagen.

Ds. Kort verwacht een ontmoeting met de PKV vanwege een geschil over de verplichte nascholing in het hervormde seminarie Hydepark. Deze week zou hij daar moeten verblijven. Het hele gebeuren binnen het seminarie is volgens ds. Kort echter “geldverspilling, rooms en heidens. Er waait een vrijzinnige geest en er wordt godsdienstig vlees gebouwd. Een groot deel van de predikanten hangt tot diep in de nacht aan de bar. Aan kaarsjes ontbreekt het niet in de kapeldiensten. Vrouwen in manskleding en met manskapsel houden voortdurend een

soort meditatie. Aan tafel bidt men niet normaal, maar men leest een spreuk of een tekst uit de nieuwe vertaling. Soms zingt men een lied en soms doet men niets. Lezen uit de Bijbel is er nooit bij. Tv-kijken, boetseren en schilderen hoort tot de bezigheden van de dominees”.

Over deze mening van ds. Kort was onlangs een gesprek met het rectorium van het seminarie en de secretaris van de commissie voor Theologisch Wetenschappelijk Onderwijs. De bedoeling van dit gesprek was dat hij zijn visie zou herzien voor de commissie en in de kerkbode zijn standpunt zou herroepen. Vanwege de halsstarrige houding van ds. Kort heeft men besloten de cursus voor hem af te breken.

ZELFSTANDIG

Ds. Kort zegt dit alles bekend te maken om de mensen te laten weten waarom ze in zo'n kerk en de toekomstige VPKN niet mee kunnen. Ook de open houding van de lutherse, gereformeerde en nu de hervormden ten opzichte van de homoseksualiteit is een reden om met de kerk te breken. Ds. Kort ziet zich dan ook geroepen “als herder de kudde uit deze beestachtigheid te leiden”.

Hij deelt verder mee dat de gemeente Garderen zich verzelfstandigt nu het beleidsplan van de synode in het kader van ZWO vaststaat. De gemeente ziet zich “los van alle verdere beslissingen van de synode” en verschaft kerkelijk onderdak aan alle zwervers die meelevens in Garderen. Verschillende vergaderingen zullen nog wel worden bijgewoond om de waarheid van God te dienen, aldus ds. Kort. Bijdragen voor de generale kas zal de gemeente niet meer afdragen. “We houden onze kerk Nederlands hervormd en zullen de gemeente de keus geven waarbij zij zich wil aansluiten, of met wie ze zich zal herenigen.” De predikant hoopt zijn gemeente te blijven dienen, tenzij de dood hem wegneemt, hij in de zonde valt, door zijn vijanden uit het ambt wordt ontzet. Voorts houdt hij de mogelijkheid open dat een gemeente na vier jaar wegroept naar elders, maakt niet uit waarheen, want er bestonden al geen kerkmuren voor hem. **Tot zover het RD**

~~~~~

DE HERVORMDE KERK EEN HOER

Dat is de mening van ds. Stelwagen: Ds. Stelwagen zegt met zijn uitdrukking dat “**de Hervormde Kerk tot een trouweloze hoer is geworden**” te hebben bedoeld, dat de Hervormde Kerk is geworden tot een kerk waarin systematisch wordt veracht en verkracht wat in het Woord van God wordt geleerd. Als voorbeelden noemt hij dat vrouwen op de kansel staan, praktiserende homoseksuelen aan de heilige dis en op de kansel moeten worden toegelaten en God openlijk als moeder wordt aangeropen. Verder is er volgens hem een lonken naar en contact zoeken met Rome. Ook is de exclusief gereformeerde grondslag van de kerk losgelaten.

Ds. Stelwagen legt verder uit dat een hoer iemand is die haar wettige man heeft verlaten. **Hiermee vergelijkt hij de Hervormde Kerk die Christus heeft verlaten.** “De geest van de verdraagzaamheid en van de vervloekte tolerantie overheerst. De kerk is geen pilaar van vastigheid van de waarheid meer, maar een bedrijf waar ieder mag roepen en verkondigen wat hij of zij wil. **De Bijbel noemt zo'n kerk een trouweloze hoer**”, aldus ds. C. Stelwagen. Ds. Stelwagen heeft in 1996 een heel belangrijke uitspraak gedaan, door de vaderlandse kerk van

toen een trouweloze hoer te noemen. **Let wel: in 1996** was voor ds. Stelwagen de Ned.Herv.Kerk een **valse kerk!** Niet waar, dat ligt er geheel in opgesloten! Een “hoer” is geen wettige vrouw en...wie de hoer aanhangt is één lichaam met haar. Nadien is de vaderlandse kerk gefuseerd met de afvallige Gereformeerde Kerk synodaal en de Lutherse kerk, ook al geen bolwerk van rechtzinnigheid. Het zal u dan ook duidelijk zijn dat het nieuw gevormde lichaam **-de PKN-** in de optie van ds. Stelwagen in elk geval een **VALSE** kerk is! Ds. Stelwagen heeft al in 1996 het vertrouwen in de NHK opgezegd en moet dus wel heel blij geweest zijn met de Hersteld Hervormde Kerk.

TROUWeloos Verraad

Ja, zo mag je wel en moet je toch noemen de gang van hen die luidkeels geroepen hebben hoe vreselijk het Samen-op-Weg proces is en... geheel overstag zijn ge- gaan en nu kunnen participeren in de PKN. Ja, zult u zeggen: dat verraad heeft de Bond gepleegd. En zeker, u hebt gelijk. Ze zijn **-met de woorden van ds. Stelwagen-** met een hoer in zee gegaan. Weinigen hebben zo scherp gewaarschuwd, weinigen hebben zulke scherpe woorden gebruikt als ds. Stelwagen! Meerderen hebben de alarmbazuin geblazen en de stormbal gehesen en gewaarschuwd voor de ondergang van de vaderlandse kerk. We denken nu bijzonder aan ds. M. van Kooten (Montfoort) die vele, vele bladzijden vol heeft geschreven óver en gewaarschuwd heeft tégen het SoW-proces in het Kerkblad van Montfoort! Het zou makkelijk een hele “Verwachting” vullen...

De Heere Jezus spreekt over de (geestelijke) leidlieden van Zijn dagen dat ze het **wel zeggen, maar niet doen**. Zie Mattheüs 23, begin. Als representanten staan hiervoor de predikanten Stelwagen en M. van Kooten. We blijven van hun genadestaat af, maar de Schrift zegt dat de afvalligen in het dorre wonen. Deze mannen zijn niet te benijden. Opgemerkt dient nog te worden dat de harde woorden van de Heere aan het adres van de farizeeërs waarlijk niet alleen gelden voor de genoemde predikanten...

EEN VALSE KERK?

Ds. Stelwagen heeft het antwoord al gegeven. Een “hoer” is geen wettige vrouw; ze heeft haar man verlaten en is daarvan gescheiden. In de brief van een van onze abonnees aan de Hervormde Gemeente van Goudswaard, n.a.v een schrijven van ds. L.H. Oosten², wordt dezelfde conclusie getrokken.

In Den Haag/Loosduinen **-de Abdijkerk-** is enige tijd geleden door ds. R.J. de Vries een verbintenis van twee lesbische vrouwen “gezegend”. Ons is bekend dat De Vries opgebeld is, in welk gesprek hem gewezen is op deze gruwel. Maar De Vries vindt het niet in strijd met de Bijbel. De zondag voorafgaande aan deze gruweldienst zijn er aan de kerkgangers pamfletten uitgereikt met een duidelijke Bijbelse omschrijving als waarschuwing tegen deze zonde. Hoewel het gepaard ging met verzet is dit papier toch in handen gekomen van vele kerkgangers. Het “huwe-lijk” is gewoon doorgedaan. Kunnen we een dergelijke kerk nog “Kerk van Christus” noemen? De vraag stellen is haar beantwoorden. Is er anders te verwachten voor een dergelijke goddeloosheid dan hetzelfde vuur dat Sodom en Gomorra vernietigd heeft? Dat is de toekomst van de PKN...

---

² Zie voor deze uitnemende brief, 2005, nr. 1, blz. 12.

In de reeds genoemde brief van onze abonnee lezen we:

Ds. Oosten vervolgt:

“In de kerk **kan** dus Gods Woord gepredikt worden. “Kan”, zegt hij. Maar ook dat is tegen de Schrift, ondanks de mooi geformuleerde zin van: “enige norm en bron van de kerkelijke verkondiging en dienst.” Het **gaat** er niet om of het **kan**. Als het de **enige** norm en bron is, **moet het ook**. En dat moeten is in de PKN weg. Ieder mag denken en doen zoals hij wil; maar pas op, niemand mag meer iets zeggen als een ander daar anders over denkt. Niet de Schrift, maar de mens is autonoom. Wanneer in de (buurgemeente) Maasdam homohuwelijken "gezegend" worden, (wat dat ook inhoudt), is naar de Schrift? Geldt de Schrift in de ene plaats wel en in de andere niet? Kan ds. Oosten daarmee instemmen? Hij moet wel! Stemt hij daar niet mee in, dan komt hij onder censuur. Daarom, Gods Woord is zeker niet onaangetast gebleven. Nadat eerst de "voorwal" (de belijdenisgeschriften) geslecht zijn, is vervolgens het Woord aangetast.

O zeker, het gaat langzaam en sluipend -zo werkt de mensenmoordenaar van den beginne altijd- en de PKN heeft de tijd mee, want aan de dageraad gaat altijd een donkere tijd vooraf. Wie het vatten kan die vatte het.³

DS. J. STELWAGEN

hangt de door hem geschetste **trouweloze hoer** aan! Een “trouweloze hoer” is namelijk de Hervormde Kerk geworden, volgens zijn eigen woorden. Wie dit hard en scherp vindt moet wel bedenken dat dit niet de woorden zijn van uw redacteur, maar van **dominee Stelwagen!** Men vrage hem!

Ze zeggen het wel, maar ze doen het niet. Ds. Stelwagen is meegegaan met de fusie en is predikant in de PKN, de “kerk” die de zonde van Sodom heeft gewettigd, de roomse kerk een “zusterkerk” noemt, en de paus een “geliefde broeder in Christus”; de paus, die de oorzaak ervan is dat honderden miljoenen mensen voor eeuwig verloren gaan. Ds. Stelwagen die het zo goed weet en het zó duidelijk heeft verwoord en zó indringend heeft gewaarschuwd is nu predikant in een “kerk” die mét de pauselijke kerk ten onder zal gaan.

ONTROUW “BELOOND”

Ds. Stelwagen is voor een deel afgekeurd voor zijn werkzaamheden. Hoe het in zijn gemeente Elspeet gesteld is weten we niet. Wel hebben we gehoord dat hij naar Montfoort wil verhuizen om daar als “bijstand in het pastoraat” nog wat werkzaamheden te verrichten. Maar voor de waarheid van dit “gerucht” kunnen we niet instaan. Voorheen heeft Stelwagen als een heel “zware” predikant de gemeente van Montfoort gediend! Onderdak zou geen probleem zijn; de pastorie staat toch leeg en is bekend! De vorige predikant heeft zijn gemeente trouweloos in de steek gelaten. We zijn een weinig op de hoogte met de dubieuze gangen van deze predikant, die altijd een felle tegenstander was van het de Heere tergende Samen-op-

---

³ Mocht iemand deze zeer belangrijke brief nog willen hebben dan is dit mogelijk. U gelieve deze dan aan te vragen met bijsluiting van 4 postzegels van 39 cent.

Weg gedoe! Zijn gang is een verhaal apart, waar we nu niet verder op ingaan. Alleen willen we nog aan u doorgeven dat hij als “beloning” voor zijn verraad een plaats heeft gekregen als **PKN**-predikant in de gemeente Scherpenisse (Zeeland), en dient nu de door ds. Stelwagen geschetste hoer...

~~~~~

We vragen ons af op welke wijze we de PKN nog “Kerk van Christus” kunnen noemen en als de PKN geen valse kerk is, wat dan nog wel valse kerken zijn. Onder onze abonnees zijn enkele PKN-predikanten. We nodigen hen uit hun handelswijze, om een kerk te dienen die de meest schandelijke zonden tolereert, in “Verwachting” toe te lichten. We zullen hun bijdragen plaatsen in het nummer van december. Met belangstelling zien we er naar uit. De in dit artikel gesignaleerde predikanten hebben gehandeld tegen licht en beter weten in. Dat is zo helder als glas en dat zal niemand kunnen tegenspreken. Hun velerlei publicaties zijn het beste bewijs van onze beschuldiging; een beschuldiging die niet gering is. Een christen moet veel heel veel “moed” hebben om het voor dezulken op te nemen...

Wat is de toekomst van de PKN, een monstrueus lichaam dat heult met Rome en de antichrist aanhangt? We kregen dezer dagen twee artikeltjes in handen uit de “oude doos” We laten ze hieronder volgen in spelling van die dagen:

“Wat wil Rome? De eischen van Rome zijn onbegrensd. Rome wil heerschen en overheerschen. Rome wil alles, en wat buiten haar bestaat, zelfs aardsche magt, en het bestuur van wettige Regeringen wil zij tot niets maken. (...) Wat daar alzoo tegen te doen? Gij moet in deze tijd bijzonder voorzichtig zijn in uwen omgang met uwe Roomsche medeburgers, zoo min mogelijk gemeenschap met hen houden en hen nergens in vertrouwen!! Ook moet gij hen niet begunstigen in hunne nering en bedrijf, althans niet voortrekken boven uwe eigene geloofsgenooten. (...) Want ieder lid van de Roomsche Kerk is als zoodanig een blind werktuig van hare priesters. Hij is geen zelfstandig mensch, maar een slaaf van zijne geestelijke Opperheeren.”

P. de Grient Dreux (1746-1813), predikant te Witmarsum

Uit: Waakt en werkt: opwekkingsrede om als Protestanten waakzaam en werkzaam te zijn 1853

~~~~~

“Het zedelijkheidspeil is in de Roomsche landen en streken zoo laag mogelijk. Nemen wij een voorbeeld uit de naaste omgeving: het ongelukkige België is grotendeels verjezuitischt en verontzedelijkt; gewone ontucht is iets dood-gewoons en overspel is veelvuldig in de Roomsche burger- en werkmanskring, zoals getuigd wordt door elke vreemdeling, die in dit land gewoond of vertoefd heeft.” **Bonaventura Maximilianus Joos**

Uit: “De kuische priesterschaar” in de negentiende eeuw 1906

~~~~~

We hopen niet dat iemand de euvele moed heeft om te zeggen dat dit het Rome van voorheen is. Rome is en blijft altijd dezelfde. Leest u ook met aandacht wat ds. Roscam Abbing er van gezegd heeft in de dertiger jaren van de vorige eeuw. Rome mag soms wat inbinden door de druk van de omstandigheden, maar ook in onze dagen is de zedeloosheid in die kerk schrikbarend.

We wijzen u op de vele, vele zedenschandalen die de laatste jaren in de openbaarheid zijn gekomen en de enorme bedragen die deze “kerk” heeft moeten betalen aan de slachtoffers van de priesters. En met zo’n allervreselijkst instituut gaat de PKN in zee en zo ook al degenen die haar steunen en dienen. Maar we wachten met belangstelling de reacties van haar verdedigers af. We zullen ze beslist het “volle pond” geven...

(slot volgt)

EINDELIJK RUST EN VREDE !

Thans komt ons voor het oog het afbeeldsel van de allerschoonste en glansrijkste stad, die niet sierlijker, noch fraaiër met onze gedachten zou kunnen worden begrepen. Al de luister der wereld, de pracht der vorsten, de heerlijkheid der koninkrijken en de roem der steden, moeten voor de majesteit van deze stad wijken. Dit gezicht van het Nieuwe Jeruzalem moet niet achter het 20ste hoofdstuk (van de Openbaring aan Johannes) maar naast hetzelfde geplaatst worden. Daar wordt wel in hoofdstuk 20:11 gezegd, dat van het aangezicht desgenen die op de troon zat, de aarde en de hemel wegvlod; en dewijl alhier van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde wordt gesproken, zou het iemand wel kunnen toeschijnen, dat deze nieuwe hemel en deze nieuwe aarde, in de plaats van de weggevloden en voorbijgegane, gekomen waren. Doch als men de volgorde der zaken aandachtig overweegt, dan blijkt het alleszins, dat dit hoofdstuk het zevende vers van hoofdstuk 19 verklaart. Ook wordt er in hoofdstuk 20 niet gezegd, dat de eerste hemel en de eerste aarde, maar dat de hemel en de aarde weggevloden zijn; te weten, die er stonden te komen, om die algemene en laatste oordeelsdag te vieren. Daarenboven kan er aan het duizendjarig rijk in deze wereld geen andere staat der kerk ondergeschikt worden noch daarop volgen.

Dat nu door dit allerwijdvlugstige Jeruzalem *niet* de hemelse heerlijkheid, maar de ***allergelukkigste toestand van de kerk hier op aarde wordt afgebeeld***, daartoe zijn vele bewijsstukken. (deze worden heel duidelijk omschreven-B.)

'En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit de hemel van God', Openb. 21:10. Dit is de christelijke kerk van de laatste tijd, hoewel ik alhier het herbouwde Jeruzalem niet uitsluit, en het uit de voorzeggingen schijnt, dat Palestina de voornaamste plaats der kerk en het toneel der goddelijke heerlijkheid wezen zal; zo meen ik echter, dat de algemene vergadering aller gelovigen deze stad zullen uitmaken.

Maar deze nieuwe hemel en nieuwe aarde, die wij volgens Gods beloften verwachten (Jes. 65:17), zijn niet de Hemelse heerlijkheid, *maar de gelukzalige staat van de kerk op aarde*. Deze nieuwe hemel en nieuwe aarde geschapen zijnde, zullen zij vervolgens huizen bouwen en die bewonen, wijngaarden planten en de vrucht daarvan drinken. Op deze aarde zal de gerechtigheid wonen, wat niet alleen zegt, dat de aarde van haar besmetting gezuiverd, alsdan niet meer aan de ijdelheid zal onderworpen wezen, maar dat ze zal bewoond worden door mensen, die de gerechtigheid oefenen. Al deze spreekwijzen betekenen niet de volmaking van alle dingen, niet de hemelse heerlijkheid, *maar de gelukkige staat van de kerk op aarde*.

Dit schrijft professor A. Driessen (1684-1748) in zijn commentaar op de "Openbaring". Deze man heeft vele studenten gevormd, o.a. A. Comrie. Geen wonder dus dat onze oudvaders verwacht hebben, dat na de bekering der Joden het Vrederijk aanbreekt! Na onze boze en duistere tijd volgt de *heerschappij* van het Evangelie- wereldwijd! Dit zou ons toch van vreugde moeten doen opspringen! Welk een boodschap om aan onze jongeren voor te houden en mee te geven; aan onze jeugd die enkel hoort van oorlogen en rampen en een inktzwarte toekomst voor zich ziet. Maar er is wat anders op komst – de grote heilstijd op aarde, waar oorlogen niet meer zullen voorkomen en waar alle ellende ophoudt. Waar alle kerkelijke verdeeldheid ten einde is; een verdeeldheid die een grote strik is voor de jeugd. Helpt u mee *die* boodschap door te geven?

Een opmerkelijke brief

Culemborg, 9-10-1974

Geliefde vriend en vriendin,

Ik was in gedachten om toch eens een woordje aan U te schrijven, waarmee ik zo bezig was van jaren terug en nu tot heden.

Het gaat over de kerkstaat van land en volk en als het ware van de hele wereld. Het is niet om er wat mee te wezen, of om me te verheffen of wat ook, nee, in het minste niet. Zo wanneer ik alles moest schrijven zou het voor deze brief toch te lang worden.

Maar het was 1933 of 1934, toen ik gezien heb en het geopenbaard werd. Ik moest gaan stemmen voor Gemeente of Staatsbelang, dat weet ik niet meer zo precies, maar kon niet gaan. En was tobbede wat of ik doen moest.

Ik werd gewezen op dat versje, waarin staat: "Wij hebben God op 't hoogst misdaan", enz. Ps. 106:4. Ik mocht beleven die kerk- en wereldschuld. Zeer diep zijn mijn tranen geweest. Hoe donker was het oordeel op alles.

Ik werd als het ware aan de hand geleid in de kerkstaat en de hele wereld; van Koningin tot bedelaar, in huisgezinnen en gemeenten. Overal God kwijt!

O die smart, die ik toen had. Beter te beleven dan te beschrijven of te bepraten. Verder liet de Heere mij zien wat er aanstaande was voor land, volk en staat. Ja, van Zijn eigen geliefde

kinderen, die eeuwig binnen zullen zijn of komen. Maar ze zouden de landen geen behoudenis meer aandoen.

De Heere zei tegen mij, of liet mij zien, het oordeel was vastelijk besloten, en er was ook geen verbedding meer aan en zal ook niet zijn. Ja, het zal zijn: al stonden Mozes en Elia, enz. voor Mijn aangezicht: "Drijf ze weg van Mij."

Want het is niet de schuld der wereld, dat komt heel niet in aanmerking in deze gang. Maar het volk, de schuld van Zijn eigen volk!

Ook toonde mij de Heere, dat Nederland het zwaarste zou bezocht worden, omreden die het dichtst bij God geleefd had en de zuivere godsdienst had verlaten. Wel veel godsdienst, maar zonder God.

Er is nooit een tijd geweest als nu, zo donker en van God verlaten. Ik zag de vreselijke oordelen die komen zouden. Ja, a.h.w., een derde deel van de wereld zou ondergaan.

Hoe, dat laat ik aan Hem over, daar wil ik niet in blikken en wanneer dat wist ik toen niet en nu nog niet. Maar mocht wel vragen als een gebed aan de Heere: "Maar wat hebben dezen dan gedaan, die geen verschil weten tussen hun rechter- en linkerhand?" De Heere gaf mij dit antwoord, namelijk: "Hij zou geen onrecht doen.

Toen was ik die gang van wat betreft dat oordeel kwijt. Maar nu komt het andere, wat de Heere mij toonde. Hij zal eerst Zijn land en volk verzoenen over het wereldrond, eer dat Hij gekroond zal worden op aarde. O, wat ik daar toen in heb mogen zien en beleven. Daar zal Zijn volk weer baas zijn op de aarde – in God. En Hij zal weer in en onder Zijn volk wonen, de zonde zal niet meer heersen in de regering. Ja, overal zullen ze dan naar Zijn geboden leven en blij zijn in de Heere, Heere.

O, als ik daaraan nog terugdenk is het of ik het gezang nog hoor. Daar ben ik toen destijds net zo blij geweest op de aarde als het wezen zal hier Boven. Kunt U begrijpen dat ik bijna nooit blij kon zijn? Dit is bijna 40 jaar geleden. Dan zus gedachten, dan zo, en zeer veel teleurstellingen gehad. Maar ook daar tegenover zeer vele beloften en opbeuringen. De Heere is toch doorgeslagen met ons.

Na zeer veel strijd en tegenspoed is het nu toch zover gekomen dat er toch een houten kerkgebouwtje staat van de nieuwe Bediening; grond- en fundamentsteen, die de Heere me heeft doen zien.

Ik hoop dat U me een beetje begrijpt. Het is allemaal nog in het verborgene, en nog als een stofje van de weegschaal.

Ik wil het niet ruilen voor de mooiste kerk in Nederland. Of U het verstaat weet ik niet, maar toch, als ik mijn gevoel naga, moet U hier toch ook wat van voelen en weten.

We zijn veracht bij alle godsdienst. Maar de Heere heeft me ook getoond dat er eenmaal gezegd zal worden: "Ja waarlijk, deze was Gods Zoon!"

Dit wordt ook in de zielestaat beleefd. Maar ik bedoel hier inzonderheid de kerkstaat. Wij hopen dat U hier beiden in het bijzonder eens mochten stilstaan, ook in de verdere toekomst, zoals in mijn hart ligt verklaard.

O, lieve vriend en vriendin, oneindig groot en gelukkig zouden ulieden ermee zijn en wij vanzelf ook. Dan zou U de waardij ervan genieten en smaken.

Leg deze brief voor des Heeren aangezicht neer en vraag Hem, Die grote Koning, of ik dwaal. Maar ik durf zeggen: "Zo zegt de Heere, Heere!" Nu een vraag aan ulieden, dat poosje dat U nog op aarde mocht wezen en de Heere U nog mocht sparen en ondersteunen vanuit Sion: "Kom ga met ons en doe als wij." Terugkerende naar Uw begin, waar de zegen is afgedaald en opgelegd uit dat Sion. Om te mogen zijn een dienaar van die Gemeente, waar de Vader de Zoon zal kronen, die Bloedbruidgom.

Niet alleen in de ziel, maar ook in de kerk, die eerstelingen hier beneden.

Deze Bloedbruidgom, Die daar kroop als een worm. O, mijn ziel heeft Hem lief boven tienduizend. Ja, alles aan die Man is gans begeerlijk.

Mijn ogen hebben Hem gezien en aanschouwd in Zijn grote liefde. Die Roos van Saron, Die Lelie der dalen. Want Hij moet nog gekroond worden op aarde.

Misschien ben ik wel wat stout om U dit te schrijven, maar onze gedachten en overdenkingen zijn veel bij Ulieden.

O, geliefde vrienden, het is zo wonderlijk geweest dat U in ons midden was. Veel zijn Uw omzwervingen geweest in dit dal des doods. Dit weet U beter als wij. Dat U nu nog eens een plaats der rust mocht krijgen in ons midden. Zoals er staat: "De eeuwige jeugd in rijpe ouderdom." Dit zouden wij begeren.

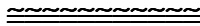
Maar, het is ook zo:

*Uw wil geschied', Uw wil alleen;
Als in den hemel, hier beneen;*

Tot ziens in deze Liefde. De liefdegroet van ons allen.

De Gemeente Culemborg,

A. den Hartog, ook van mijn vrouw.

Deze brief is door A. den Hartog geschreven aan dominee Van Kooten, destijds predikant van de Gereformeerde Gemeenten te Emmeloord. De heer Den Hartog was fietsenmaker te Culemborg en verbonden aan de op zichzelf staande gemeente Filadelfia te Culemborg, waar zijn broer de leiding had en een stichtelijk woord sprak. Nagelaten preken van hem worden in deze gemeente nog steeds gelezen.

We hebben de brief overgenomen zoals we deze van een abonnee toegestuurd kregen. U moet er rekening mee houden dat Den Hartog een eenvoudige man was, als mogelijk sommige uitdrukkingen van hem voor u niet altijd even duidelijk zijn.

We geven er verder geen commentaar bij dan alleen deze opmerking dat uit de brief duidelijk blijkt dat Den Hartog zware tijden heeft voorzien, maar dat de Heere hem ook oog en hart heeft gegeven voor de zegenrijke tijd die voor Gods Gemeente op aarde nog is weggelegd. Daarmee is hij dus in het spoor van grote geleerden die we kennen vanuit de kerkgeschiedenis! Allermeeest was deze man in het rechte spoor - Gods Woord!

Ook van dominee Van Kooten is bekend dat hij chiliast was. Hij moet wel eens gezegd hebben dat hij van iemands bekering niet veel kon aannemen als deze persoon niet geloofde dat Israël als natie zal bekeerd worden! Persoonlijk vinden we dit te ver gaan. We weten van een (overleden) abonnee dat hij een bepaalde predikant wel graag hoorde. Tot hij eens een bandje beluisterde van deze prediker waarop deze knoeier zei: "Dan zeggen ze dat de Joden nog bekeerd zullen worden, maar dat zal in der eeuwigheid niet gebeuren." Het was voor onze abonnee reden om hem nooit meer te willen horen. Overigens stond deze prediker toch wel aardig hoog met zichzelf. Toen hij eens in een gemeente zijn intrepreek hield zei hij o.a.:

“Nu zijn er in deze plaats (ons bekend-B) twee bekeerde mensen.” Hij bedoelde daarmee zichzelf en zijn echtgenote! We weten dit uit zeer betrouwbare bron. Het is toch eigenlijk ongehoord dat zulke predikers openlijk hun ongeloof in Gods beloften ten toon spreiden.

We hopen dat ú in elk geval lering uit deze brief mag krijgen.

DE JEUGD WORDT DE WAARHEID ONTHOUDEN

Wat hebben de geestelijke leidlieden in ons land grote kansen om onze onwetende jonge mensen leiding te geven in het dodelijk tijdsgewricht waarin wij leven. Met name op de SRB- (zaterdag)avonden, waar nog grote aantallen jongeren komen luisteren. De jeugd leeft met ons op de kentering van de bedelingen. De Heere gaat wat nieuws maken op aarde, waaraan voorafgaat de uitbranding van het oude. Dat is wat onze jeugd gaat meemaken. En wat doen de leidlieden? Als “blinden” -volkomen blind in de profetieën- kunnen ze de jonge mensen - de ouderen netzomin!- g e e n leiding geven in de apocalyptische tijd waar wij in leven. In het RD van 9 januari lezen we een verslag van de SRB-jaaropening te Zeist, met als sprekers twee predikanten uit de rechterflank van reformatorisch Nederland.

“Het boek Openbaring, een grabbelton voor vele stromingen en dwaalgeesten, bevat onderwijs voor onze tijd, troost voor de kerk der eeuwen”, aldus een afgescheiden predikant, die ook nog opmerkte: “Het laatste Bijbelboek schetst angstaanjagende ontwikkelingen.”

We nemen aan dat de verslaggever van het RD wel aan de lezers doorgegeven zou hebben als beide predikanten zinnige dingen zouden gezegd hebben; zaken die we nu meemaken en die te komen staan en... waarvan de Openbaring en de profeten overvloedig spreken. Dominee geeft geen enkele schets van de “angstaanjagende ontwikkelingen”, terwijl er zóveel over te zeggen valt. Met name onze jonge mensen moeten gewezen worden op wat de Bijbelse profetieën leren over de eindtijd, de plaats van Israël en haar toekomstige bekering tot leven en zegen van de gehele wereld. Onze jeugd, die leeft in een stikdonkere wereld -en naar het schijnt ook in een ten ondergaande wereld waar geen enkele hoop meer voor is- moet er op gewezen worden dat de grootste toekomst nog wacht, de toekomst dat de aarde vol zal zijn van de kennis des Heeren, gelijk de wateren de bodem der zee bedekken! We lezen er niets over. Jammer dat deze predikant eens niet “gegrabbeld” heeft in de gedegen commentaren op de Openbaring van Jac. Durham, W. à Brakel, Jac. Koelman, de hoogleraren C, Vitringa, A. Driessen, enzovoort. Heel betreurenswaardig dat hij niet in de leer is gegaan bij o.a. dr. Owen, Bunyan, ds. Elias Fransen, ds. Ledeboer en... tientallen anderen. Deze mannen hebben veel licht van de Heere gekregen over de “Toekomstige Dingen”. Onze arme jeugd is helemaal niets wijzer geworden. Eigenlijk zouden de leidlieden eerst zelf moeten gaan... leren, om dáárna pas te onderwijzen!

De andere spreker (Hersteld Hervormd) moet ook zijn visie op de toekomst nodig eens gaan “herstellen”! Hij filosofeert over het getal **666**, waar hij geen gedegen woord over zegt en eindigt: “Het beest zal weggeworpen worden”, maar wie of wat het “beest” is hebben de jonge mensen niet gehoord! We lezen helemaal ook niets van hem over het **uitzicht** dat er is

voor Israël, Gods gemeente, en de wereld. Beide predikanten hebben de jeugd **niets** meegegeven wat hen houvast kan geven in onze stikdonkere wereld.

Deze dominee rommelt maar wat met Bijbelse getallen. Waarom spreekt hij nu eens niet **c o n c r e e t** over de antichrist? Onze jonge mensen hebben dringend behoefte aan een duidelijk geluid over de toekomstige gebeurtenissen. Ze kunnen nu doorgaans alleen maar hun licht opsteken bij de buitenkerkelijke groeperingen. Onze vaders hebben altijd heel duidelijk positie gekozen tegenover het pausdom. Genoemde predi-kant heeft zijn wortels in de Gereformeerde Gemeenten, die voorheen de Belijdenis ten aanzien van de antichrist gelóófd. Dat is nog heel duidelijk te lezen in de Gereformeerde Dogmatiek van ds. G.H. Kersten.. Nu volgen de meeste predikanten van de GerGem hun vereerde voorganger hierin niet! Onze jeugd heeft er **recht op** de mening van de Hervormers, de mannen der Nadere Reformatie, de Presbyterianen en de Puriteinen te weten. Aan het mistige praten van deze man -en was hij nu de enige maar die zich hult in de nevels der onduidelijkheid!- hebben we absoluut geen behoefte.

Wat is het diep te betreuren dat er geen profetisch getuigenis meer gevonden wordt, terwijl het overvloedig te vinden is bij onze oudvaders, de puriteinen en de presbyterianen. Het is een oordeel in het oordeel dat de leidlieden niet willen luisteren. Het werkzaam zijn met de profetieën is écht wat anders dan mooie reisjes maken naar de staat Israël! Wij maken de Joden echt niet meer jaloers op onze godsdienst. Die tijd hebben we voorbij laten gaan en die krijgen we ongetwijfeld ook niet meer. Als de Joden ons verscheurde, twistende en van de waarheid afwijkende christendom zouden leren kennen, zouden er niets van willen weten en geloven.

TER OPSCHERPING:

“O, hoe vreselijk zal het eenmaal voor die roomse priesters zijn, na eerst zoveel mensen verleid en bedrogen te hebben, te vallen in de handen van de levende God, die alle afgodendienaars zal verdoen door de adem van Zijn mond.”

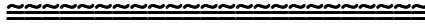
“Het kwam, toen de grote hoer ter dood toe verwond werd, het gezag van de **roomse antichrist** verminderde en onze vaders uit het roomse bijgeloof werden uitgeleid.(...)En het zal komen in zijn voltrekking. Wanneer de **laatste val van de antichrist geschieden zal**, de heidenen ingaan, geheel Israël zal zalig worden,(..).”

Het boven geciteerde zegt ds. G. van Reenen in zijn verklaring van de Heidelberger Catechismus, zondag 30 en 48. We hebben de typering van de antichrist door ds. Van Reenen **vet** afgedrukt, om goed uit te laten komen dat deze predikant geheel in het spoor der vaders was wat de antichrist betreft. Juist in onze dagen, waar we op weg zijn naar de ondergang van de antichrist -de ‘tweede val’-, zoals onze vaders het noemden, is het zo broodnodig op de hoogte van te zijn van hetgeen de nieuwlichters ons onthouden. Er zijn momenteel niet veel collega’s meer van ds. Van Reenen die dienaangaande overeenkomstig de Schrift spreken...

We moeten wel heel goed bedenken dat het loslaten van de stelling, dat Rome de door de Schrift getekende antichrist is tot gevolg heeft gehad, dat de nieuw gevormde kerk van ons vaderland het vreselijke pausdom een “zusterkerk” noemt en haar “stedehouder” een “geliefde broeder in Christus”! Laten de bedoelde predikanten eens ernst maken met de profetische geschriften en Bijbelse voorlichting gaan geven aan onze zo erg misleide jonge mensen. Het beklemtonen van het door eigen schuld verloren gaan én het aanwijzen van de “Toekomstige Dingen”, behoort centraal te staan bij het onderwijs aan onze jeugd.

Coenraad Mell:

Inleiding tot de onderzoeking der profeten

Het onderzoek der profetische waarheid brengt met zich een zeer grote nuttigheid en verkwikkelijke vergenoeging der ziel; zodat ik ronduit mag zeggen, dat is de kern van de wijsheid die van boven is geopenbaard, de allervergenoegelijkste spijs der mannen in Christus, de lusthof en het paradijs van een God lievend gemoed.

Wat is toch Gode betamelijker, dan de gangen van Zijn heiligdom, door naarstig onderzoek der Heilige Schrift klaar ten toon te spreiden? Wat is er vergenoegelijker, dan toe te zien dat al Gods beloften ja en amen zijn; dat eerder hemel en aarde vergaan zullen, dan dat er één jota onvervuld zal blijven van alles, hetwelk door de heilige profeten gesproken is? Was het de *Joden* een *schande*, en werden zij billijk door Jezus, de mond der eeuwige wijsheid, *bestraft*, omdat zij de *tekenen der tijden niet in acht namen*, dan moet het *zekerlijk* voor de *christenen* een slechte eer zijn daarin onervaren te blijven, inzonderheid in deze laatste tijden, waarin wij die beloften hebben, dat velen het zullen naspeuren en dat de wetenschap zal vermenigvuldigd worden. Was het niet een straf van God, wanneer Hij Zijn volk geen profeten gaf? Waarom dan ook de Israëlitische kerk in Psalm 74 klaagt, “wij zien onze tekenen niet meer, daar is geen profeet meer, noch iemand bij ons, die weet hoe lang”.

Derhalve zou het gewis een slechte zegen zijn voor de kerk in deze laatste ouderdom der wereld, wanneer de Schriften der Profeten een verzegeld boek zouden blijven, hetwelk niemand kan openen, een verzegelde fontein, waaruit niemand scheppen kan, of een verboden boom, waarvan men de rechte vruchten niet kan plukken; maar zich moet vergenoegen met de ver afgefallen bladeren der gemene zedelijke waarheden.

Wij hebben de voorbeelden der heiligen voor ons, die ons in het onderzoeken der Profeten ook in hun tijd zeer loffelijk zijn voorgegaan, gelijk als Daniël, Jesaja, Petrus, ja Christus zelf. Wij hebben voor ons het uitdrukkelijk bevel, “*veracht de profetieën niet*” en “*blust de geest niet uit*”. De gelovigen van het Nieuwe Testament moeten zijn als een verstandig huisvader, die uit de verborgen schatkamer van Gods Woord oude en nieuwe dingen kan voortbrengen. Worden de verachters der Profeten voor vijanden van God verklaard en de redeloze dieren gelijk geoordeeld, wie zal het dan durven bestaan de heilige mening dergenen te oordelen, die zich benaarstigen om in de geopende geheimkamer van Gods Woord wat dieper in te gaan?

O! hoe geduldig zal het kleine hoopje der rechtvaardigen ook de hardste stoten van Gods besluit verdragen als het gewaar wordt, hoe alles naar Gods raad en het woord Zijner Profeten geschiedt, hoe de kerk dat moet lijden en door zulke tegenspoeden hun Heiland ter heerlijkheid navolgen. Een gezicht van beter tijden zal de vervolgingen des te verdragelijker maken, wanneer Christus’ bruid ziet, hoe de kerk van hun Heere daardoor gereinigd en als zuiver goud uit zulk een vuur te voorschijn komt.

O! hoe zal het bedrukte Sion zijn hoofd omhoog heffen en de voorbereidselen van de komende Jezus tot Zijn heerlijkheid tegemoet treden. En wanneer de kerk ziet, hoe de Engel des Verbonds zich door de heirlegers der vijanden, die haar omringd hebben, zal doorslaan; zal men dan niet de vrolijke vreugdestemmen van Christus' bruid horen, "kom haastelijk mijn Liefste, en wees gelijk een ree of een welp der herten op de bergen der specerijen".

DE GEHATE JOOD

Geen groter schande, geen gruwelijker smet, geen beter bewijs, dan de haat tegen en afkeer van de Joden, die de meeste christenen bezielt. De Jood is ongetwijfeld een zondaar, maar de zonden die tegen hem begaan worden zijn veel groter. De Jood mag een dief en een bedrieger zijn, maar de geschiedenis bewijst, dat er een lange rij van ongerechtigheden tegen de Joden door de christenen is begaan. En die afkeer van de Joden zit er bij duizenden christenen zó diep in, dat men daarvoor volstrekt geen schuld voor de God van Israël gevoelt.

Van de eeuwige sneeuwvelden van Siberië af tot de oranjegaarden van Siberië wordt dat arme volk gehaat, veracht, beledigd, en dat nog wel door mensen van wie de godsdienst liefde predikt. En waarom? Wel, omdat de Joden hun onaangenaam zijn. Maar als dat een reden mag zijn om tegen de Joden geweld te gebruiken, dan kan onze naaste buurman elk ogenblik van de dag vrij datzelfde doen tegen ons als wij hem niet aanstaan.

Veronderstel dat de Jood verre van beminnelijk is en de christen hem daarom verongelijkt, waarin blijkt dan de christelijke liefde? Als wij alleen liefhebben degenen die beminnelijk zijn, doen dan de tollenaars en zondaars niet evenals wij? Indien de Jood slechter en lager is dan de andere mensen, moeten wij dan niet temeer liefde bewijzen en doen gevoelen dat het Evangelie van Christus ons werkelijk met liefde voor zondaren vervult? Als hij ons haat, heeft hij dan misschien een voorbeeld in ons, hoe hij haten moet? Gehaat, verdreven over de oppervlakte der ganse aarde verstrooid, zijn er geen dwalende schapen die meer de zoekende liefde van de gemeente van Christus behoeven dan de Joden. Waar moest de Jood meer bescherming en hulp vinden, dan bij de schapen van de Goede Herder?

Wat karakter betreft, de geschiedenis bewijst dat de Joden niet slechter zijn dan de andere naties. In menig opzicht munten zij zelfs boven deze uit. Oproermakers tegen de regering zijn ze niet, maar vreedzame burgers van het land dat zij bewonen. Wat dronkenschap en zedeloosheid betreft, staan ze zeker niet achter bij de gedoopte volken. Betrekkelijk weinigen van hen komen ten laste van de openbare liefdadigheid. Wat vonnissen en gevangenschap betreft, is het percent der Joden naar evenredigheid zeker veel lager dan van de andere natiën.

Ontegenzeggelijk is de toestand der Joden in onze westerse landen zeer gunstig te noemen. Maar hoe meer we naar het Oosten komen, des te dieper zien we de vijandschap tegen de kinderen Abrahams in de volken geworteld. Tot in Jeruzalem, de heilige stad der Joden, zien we die bittere haat. In die stad is de Jodenhaat het allerhevigst in de straten die naar het heilige graf leiden, waar eens een Israëliet zijn leven opofferde tot verzoening der zonden van allen.

Zelfs in de steden van het verlichte Europa wordt de Jood gehaat als de moordenaars van de Zaligmaker.

Zeker hebben de Joden hun vele gebreken. Maar welk ander volk heeft die niet? Verondersteld dat al de beschuldigingen van afzetterij, bedrog, enz., die gewoonlijk tegen de Joden ingebracht worden, bewezen worden waar te zijn, dan zou toch ten slotte de Meester der christenen opstaan en zeggen: *“Wie van ulieden zonder zonde is, werpe de eerste steen op mijn volk”!* En dan zou onze consciëntie ons beginnen te beschuldigen. Die zou de eerste steen op ons werpen, en wij zouden beschaamd moeten heengaan. Zeker hebben de Joden vele en zware zonden bedreven in het midden der gedoopte wereld, maar zij kunnen van hun zonden verlost en door het Evangelie één worden met ons in Christus. Als wij de Jood verachten en haten om zijn zonden, dan tonen wij daardoor alleen dat wij voor onszelf de kracht der genade Gods nog nooit hebben begrepen.

Zeker is het waar dat de toorn Gods op dat volk ligt en dat Hij hen om hun zonden als kaf voor de wind heeft verstrooid over de aardbodem, terwijl Hij toelaat dat alles als samenwerkt om het lot van die ongelukkige natie te verzwaren. Maar vergeten we toch niet dat Gods barmhartigheid over dat volk niet minder groot was in de loop der eeuwen hunner verstrooiing. In zijn grote toorn tegen dat volk heeft God nooit des ontfermens vergeten. Onder alle ellende heeft God het volk bewaard en de heerlijke toekomst van dat volk nimmer uit het oog verloren. Als een der machtigste wonderen van Gods genade staat Israël daar vóór ons, als een volk waarop Gods ogen bijzonder zijn gericht, ook terwijl Hij het zwaar bezoekt.

De Joden zijn door hun blindheid teleurgesteld in hun Messiasverwachting, als volk overal uitgestoten, in grote ellende levende, maar als in de schaduw hunner heerlijke geschiedenis, die achter hen ligt. Dat Israël heeft aan niets meer behoefte dan aan liefde, want door Israël heeft de christen ontvangen wat hij in zijn Evangelie bezit. De Joden zijn door de gedoopten lang genoeg gescholden en veracht als moordenaars van de Christus. Laat de christenen dan nu maar eens beginnen te tonen dat zij werkelijk geloven en in de praktijk willen brengen wat zij zeggen te geloven van die Christus. Dan zal het heel anders worden tussen Joden en christenen dan het tot nu toe is geweest. Laat de christenen eens gaan tonen dat ze wezenlijk christenen zijn, dan zullen de Joden eerst gaan zien wat het christendom werkelijk is.

God heeft aan het tegenwoordig geslacht de gelegenheid gegeven om aan Israël liefde te betonen en de vloek die op het volk ligt in zegen te veranderen. Israël heeft een onuitsprekelijke zegen, maar ook een stroom van ellende over de wereld doen komen. Welnu, in onze dagen vooral, is Israël toegankelijk voor het Evangelie. Als de christenen nu van de gelegenheid wilden gebruik maken en ingaan door de geopende deur tot de arbeid, dan zou het gezien worden hoe God uit dat volk Zijn eerstelingen zou verzamelen en brengen tot de gemeente die zalig wordt.

Daarin en daardoor moeten de christenen gaan tonen dat ze Israël werkelijk liefhebben. En God zal die arbeid rijkelijk zegenen.

Het bovenstaande namen we over uit het blad “*De Morgenster*”, onder redactie van Ds. N. de Jonge.. Het is een tijdschrift “gewijd aan het onderzoek der Profetische Schriften”, dat in het laatst van de 19^e eeuw verscheen. Er zijn maar drie jaargangen van verschenen omdat... er te weinig belangstelling voor was! De geschiedenis *herhaalt* zich, helaas! Ook in onze dagen heeft de massa van de christenheid geen belangstelling voor de profetieën. Uitzonderingen daar gelaten.

In dit artikel valt op dat ds. De Jonge de Schrift geen geweld aandoet door de zonden van de Joden te verzwijgen en te bagatelliseren, zoals we dat in onze dagen onder de “Israëlliefhebbers” nogal eens tegenkomen. Integendeel! Het volk van Israël -de twee en tien stammen- zijn vanwege hun zonden en Gods geduchte wraak, uit hun land verdreven en onder de volken van de aarde verstrooid. De HEERE had het volk indringend gewaarschuwd wat hen zou overkomen als ze hun God zouden verlaten. In onze dagen zijn er meerderen die zich inspannen voor het volk der Joden en naar het schijnt veel liefde tot dit volk hebben, maar waar toch wel enkele kanttekeningen bij te maken zijn. Wij achten het geen liefde te zijn als men dit volk zalig spreekt buiten de borggerechtigheid van Gods Zoon. Dan voert de zogenaamde “liefde” dit volk naar de eeuwige ondergang.

In het RD van 21 april staat een verslag van een spreekbeurt van de bekende orthodoxe Jodin Wiesje de Lange. We nemen het slot van de weergave van het RD over:

“De Lange erkent dat er verschillen zijn: ‘Ik ben een Jodin. Wij verwachten de Messias nog. Die geen God zal zijn maar een mens. Maakt u zich niet bezorgd over ons volk. Dacht u dat er ook nog maar één Jood zou leven als God niet had geholpen? De omstandigheden van de Joden hebben in de wereld hun gelijke niet. Wij begrijpen zelf ook niet waarom we deze lijdensweg moeten gaan. We moeten het aan God overlaten.’”

We willen alleen iets zeggen over haar uitspraak: ***”Wij begrijpen zelf ook niet waarom we deze lijdensweg moeten gaan.”***

Wiesje de Lange zou het wél begrijpen als ze... Mozes en de profeten geloofde! Door de mond van Mozes heeft de HEERE Zijn volk uitdrukkelijk voorgehouden wat hen zal overkomen als zij niet naar Hem luisteren en niet in Zijn wegen gaan. Rijke zegeningen zouden hen ten deel worden als ze de stem des HEEREN vlijtelijk zullen gehoorzamen, waarnemende al Zijn geboden en God zou hen dan hoog zetten boven alle volken der aarde, zoals we in Deut. 28:1 lezen. De HEERE zou ze dan tot een hoofd maken en niet tot een staart, 28:13.

Maar wat is er gebeurd? Ze hebben hun God de nek toegekeerd, ze hebben andere goden gediend en ten laatste de Zoon van God uitgeworpen. Wat daarvan het gevolg is geweest lezen we breedvoerig in Deut. 28:15 t/m 68. Er zouden nog vele Schriftgedeelten te citeren zijn. Maar wat u kunt lezen in Deuteronomium 28 is in vervulling gegaan, de eeuwen door. Maar dat er een *keerpunt* komt weten we ook uit diezelfde Schriften! De HEERE zal het doen om Zijns grote naams wil. Straks zal Zacharia 12 heerlijk in vervulling gaan en dan zal dit hardnekkige volk wenen; wenen, zoals het nog nooit geweend heeft vanwege hun zonden. En... dan zullen alle volken, die God gebruikt heeft om Israël te straffen, zélf vreselijk gestraft worden. Zo werkt de HEERE, boven bidden en denken. Het zijn voor ons verduisterd verstand onbegrepen wegen. Hier valt alleen maar te aanbidden en té bidden voor het arme

verdruchte Israël. Wat zouden de “kerken” wijs handelen als ze regelmatig bidstonden zouden houden voor Gods Israël!

WE ZIJN AL ZOVEEL GEWAARSCHUWD !

Onfeilbaar: de **Heilige Stoel** of de **Heilige Schrift**? Daarin is een machtig verschil! De reformatoren baseerden zich op de Heilige Schrift, als op Gods Woord. Te weten dan zoals ook beleden in de Nederlandse Geloofsbelijdenis (artikel 7) dat de Heilige Schrift is een **onfeilbare** regel! Dat wil natuurlijk niet zeggen dat er een onfeilbare vertaling zou bestaan. Maar ja, we weten dat de statige Statenvertaling uitkwam door de arbeid van geleerden die niet alleen de woorden van de zaak kenden, maar óók de zaak van de woorden. Zulks dient bedacht in onze eeuw waarin het temet weergalmt van de zogenaamde nieuwe vertalingen, en dan gaat het daarbij eveneens om dat schriftuurlijke en reformatorische principe van de rechtvaardiging door (middel van) het geloof alleen. De oude godgeleerden spraken van deze waarheid als het artikel waarmee de Kerk staat of valt. Als we dus in de zgn. "Nieuwe Vertaling" lezen (Filippenzen 3:9) van een gerechtigheid "op de grond van het geloof", dan is een dergelijke weergave misleidend! Onze Statenvertaling is **betrouwbaar**!

Onlangs trof me iets in een Bijbeltekst. We lezen in Jesaja 42:13 dat de HEERE "zal een groot getier maken". Het Hebreeuwse werkwoord duidt op een krijgsgeschrei overeenkomstig het tekstverband. Volgens het bekende woordenboek van Gesenius gaat het hier om een "schel klinkend" krijgsgeschrei. Het woord "getier" beduidt "geschreeuw" of "tekeergaan", Van Dale geeft aan: een "luid en woest geschreeuw", als blijk van heftige smart of woede. In ieder geval gaat het om een **doordringend geroep**. Wie denkt hier niet aan de 95 stellingen van doctor Luther, was het geen oorlogsverklaring toentertijd?! In alzulks is Gods werk te onderkennen. Zo ook niet te vergeten het antwoord van Luther, en dat was ten jare 1520, toen de 15e juni van dat jaar de toenmalige paus Luther vergeleek met een wild zwijn, in de bul "Exsurge Domine" (dat is: "Sta op Heere", tot de strijd), dat antwoord van Luther verscheen 17 november 1520 in een geschrift onder titel: "Tegen den vervloekten bul van den Antichrist", waarin hij (naar "Geschiedenis der Kerk", uitg. Kok, Kampen, dl. 11, blz. 149) "den paus Gods vijand, Christus' vervolger, den verwoester der Christenheid, en den rechten Antichrist noemde!" Het was dan een "helse en vervloekte" bul, omdat daarin het christelijk geloof werd verdoemd. Tenslotte werd ook deze bul de 10de december 1520 verbrand, zulks nadat Luthers geschriften te Leuven waren verbrand.

Krijgsgeschrei, waarbij Luther een doordringend geluid deed horen, horen we het nog? Het schijnt allemaal danig verflauwd te zijn, heeft onverschilligheid zich van ons volk meester gemaakt, en tuimelen we zó Europa binnen?

Het bovenstaande is van de hand van wijlen Ds. A. van der Kooij en het werd geplaatst in "Standvastig" van maart 1993, onder de titel, **Het onfeilbaar Woord**. We vragen niet alleen mét dominee Van der Kooij: "*Horen we dit krijgsgeschrei nog of tuimelen we zo Europa binnen*". We zijn al voor een deel opgenomen in het roomse Europa, al beseft vrijwel niemand dit meer. Rome werkt veelal "ondergronds", wacht haar kans af en slaat dan toe. Het is te vrezen dat we die waarheid te laat zullen ontdekken en erkennen. Laten we vooral óók de waarschuwing ter harte nemen inzake zoveel vertalingen van de Bijbel, die zeer slecht zijn ten opzichte van onze Statenvertaling.

HET HELLEND VLAK

Wie eenmaal op een hellend vlak terecht is gekomen gaat van kwaad tot erger. Dat geldt voor alle terreinen van het leven. Het is als een dijkdoorbraak, door niets meer te stuiten. Dat zien we ook bij de Staatkundig Gereformeerde Partij. In het *Nederlands Dagblad* van 26 juni 2006, lezen we het volgende:

GOUDA - Vrouwen mogen voortaan lid worden van de SGP. Met 73,1 procent van de stemmen voor gingen de leden van de Staatkundig Gereformeerde Partij zaterdag akkoord met een wijziging van de partijstatuten. Het hoofdbestuur van Nederlands oudste partij (sinds 1918) hoopt dat deze historische stap een gunstige invloed zal hebben op het hoger beroep tegen de rechterlijke beslissing, vorig najaar, de staatssubsidie aan de partij te verbieden. Ondanks de bezwaren die ruim een kwart van de SGP-leden heeft tegen een ruimer vrouwenstandpunt, verliep de stemming vrijwel zonder discussie. Die had immers al plaatsgevonden op lokaal niveau, redeneerde Kolijn. Bijna driekwart van de afgevaardigden ging akkoord met een lidmaatschap voor vrouwen. Het verzet daartegen bleef met name beperkt tot leden afkomstig van de Veluwe en uit de Betuwe. Zeeland en de Alblasserwaard vielen op door een sterk gemengd beeld. Kolijn riep de vergadering op het kwart bezwaarde leden niet te laten vallen: „Er is werk aan de winkel om deze mensen bij onze partij betrokken te houden.”

De predikanten die twee weken geleden opriepen het nieuwe SGP-vrouwenstandpunt niet te steunen, waren zaterdag niet bereikbaar of wilden niet reageren. Ds. B.J. van Boven (Gereformeerde Gemeenten) stelt kortweg: “Geen reactie.” Zijn collega C. Hogchem wil alleen kwijt: ”Het besluit is gevallen. Laten we hopen dat het de SGP wèl gaat.”

De Staatkundig Gereformeerde Partij verlaat steeds meer het spoor van de vaders, hoeveel ze daarin dan ook roemen. Wat de predikanten Barth, Kersten en Zandt gezegd en geschreven hebben over de positie van de vrouw -met name in de politiek- wordt als achterhaalde “kletsboek” terzijde geschoven. De SGP past zich aan om mee te kunnen doen met het moderne atheïsme, dat de samenleving ontwricht. Daar zijn vele bewijzen voor te geven. Nu nog alleen het volgende:

EEN VERVLOEKTE AFGODERIJ

Zo noemt onze Heidelberger de gruwel van de paapse **mis**. Calvijn noemt de mis de **grootste heiligschennis**, (Institutie IV, II, 9). Het is een schreeuwend teken van de antichrist. Maar hoe denkt de SGP hier over? Dat vindt u mogelijk een dwaze vraag, daar zij toch staat op de bodem van Schrift en Belijdenis. Ja, wel voor de *vorm*, maar haar *praktijk* is geheel anders. We geven u het bewijs.

In het Reformatorisch Dagblad van 1 september jl. lezen we in een artikel *SGP-burgemeester: Bijwonen mis voor mij geen probleem*, dat de SGP-burgemeester van Soest, A. Noordergraaf, de God van hemel en aarde tartende paapse **mis** heeft bijgewoond. Hij was door het plaatselijke schuttersgilde uitgenodigd voor de mis, die één keer jaar is gewijd aan het schuttersfeest. Noordergraaf was zo brutaal te zeggen, **dat het niet bij die ene keer zal blijven**. Het RD wijst erop dat het niet de eerste keer is dat deze burgemeester een mis heeft bijgewoond. Hij deed dit ook in Hardinxveld-Giessendam op een zondag bij het afscheid van een pastoor.

ONDER CENSUUR

In de dagen van ds. G.H. Kersten zou deze man, bij voortgaande onbekeerlijkheid, ongetwijfeld in de kerkelijke ban zijn gedaan en uiteraard uit de partij gestoten zijn. Noordergraaf is lid van de christelijke gereformeerde kerk. Die kerk heeft de taak burgemeester Noordergraaf te wijzen op deze gruwel, hem tot bekering op te roepen en bij hardnekkig voortgaan op deze weg, met de kerkelijk censuur uit de Gemeente des Heeren te bannen. Het zou als vanzelfsprekend moeten zijn dat de Staatkundig Gereformeerde partij deze man uit de partij stoot. Ir. B. van der Vlies had al direct na het gebeurde te Hardinxveld/Giessendam in moeten grijpen. Maar wat kunnen we verwachten van iemand die zelf niet in het spoor der reformatie gaat?

“Ik was verheugd hem te zien zitten tijdens de eucharistieviering afgelopen zondag”, zei CDA-er R. van Hal. De heer J. van Vuuren van de Christen-UnieSGP is uitermate verheugd. De fractievoorzitter van de Soester PvdA zei over Noordergraaf, met wie hij een sollicitatiegesprek had: “Voor de intocht van sinterklaas wil hij graag uitgenodigd worden, dus dat zegt wel wat.”

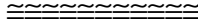
DAT ZEGT WEL WAT

Inderdaad, dat zegt wel wat – dat zegt álles. Het hellend vlak zal meer en meer blijken te zijn een weg die ten verderve voert. Steeds weer hebben we erop gewezen dat het verval en de afval een proces is als bij een dijkdoorbraak. De woeste golven zijn niet meer te stuiten als eenmaal de dijk gebroken is. Met een niet te stuiten kracht verwoest het water alles wat het tegenkomt. We denken maar aan 1953 toen de zee grote delen van Zeeland en Zuid-Holland verwoest heeft. Hetzelfde zien we in kerkelijk Nederland. Alles wat voorheen op de het onfeilbare Woord was gegrond wordt nu verworpen. De SGP bezegelt haar eigen ondergang. Het kan de SGP uiteraard **niet** wèl gaan, zoals ds. Hogchem hoopt! Die hoop heeft absoluut geen Bijbelse grond.

De “voorwader” van de heer Noordergraaf, ds. H. de Cock, heeft heel veel gewaarschuwd voor het gevaarlijke pausdom. Deze burgemeester –en vele predikanten in de kerk van 1834– zouden door ds. De Cock gecensureerd worden. In een brief aan de gouverneur van de provincie Groningen schrijft hij: “(...) Indien ik daarom kan aangevallen worden, dan sta ik dagelijks in gevaar om door de Paus van Rome en de Inquisitiemeesters opgeëist en ter dood

veroordeeld worden, omdat ik hem, even als de Hervormers en onze vaders, op grond van Gods Woord, de Antichrist en de hoer van Rome genoemd heb.”

De christelijke gereformeerden worden meer en meer afvallig. Ook met allerlei (roomse) liturgische snufjes geven ze er blijk van bij de vijanden van Ds. Hendrik de Cock te behoren. De SGP dient onverwijld terug te keren naar Gods Woord en Gebod, om straks niet met de vijanden ten onder te gaan.

KORT OPGEMERKT

** Tekenen. Voor de verwoesting van Jeruzalem hing er een verschrikkelijk zwaard boven de tempel; maar mijne vrienden, het zwaard des Heeren hangt boven ons hoofd in deze landen. Ofschoon er zelfs in de hemel en op aarde geen tekenen ontbreken, welke droevige tijden voorzeggen, nochtans hebben wij geen andere tekenen nodig, dan die het Woord van God ons duidelijk opgeeft, dat nationale zonden met nationale verwoestingen moeten gestraft worden.
(Ralph Erskine dl. 9-blz. 275)

****

** Opname. De meeste evangelischen verwachten de “opname der gemeente”, een gebeurtenis waaraan als het ware niets meer behoeft vooraf te gaan. Zij zijn ook doorgaans van mening dat het evangelie al behoorlijk over de wereld verspreid is. Vlak voordat de antichrist tot openbaring komt worden alle gelovigen ter wereld ‘in het geheim’ opgenomen en dan zijn ze bewaard voor de vreselijke oordelen die dan over de wereld zullen losbarsten. In hun visie leven we nu in de tijd van de door Paulus voorzegde “grote afval”, Het vreemde doet zich voor dat dan -althans zo denkt men in deze groep- vele Joden onder de vervolgingen van de antichrist tot bekering komen en dan wereldwijd het evangelie gaan verkondigen.

****

** Erg dom. De leer van het chiliasme of het duizendjarig Vrederijk of de heerlijke staat van de kerk, wordt door hen die geen hart hebben voor Gods Koninkrijk wel afgedaan met de doodoener en simpele stelling, dat deze leer maar een “zijstroom” was in de gereformeerde leer. Sommige, wel heel erg domme predikanten, spreken van een ‘vluchtweg’. Dan ben je dus wel heel erg dom of erger...

****

** Gaat niet samen. Blijde verzekerdheid des eeuwigen levens en een slordige wandel staan even onverzoenlijk tegenover elkaar als een gebed en een vloek. In één adem bidden en vloeken is geen groter gruwel dan om met één hart te roemen in de hoop der heerlijkheid en tevens moedwillig de zonde te dienen.
(Ds. J.J. Knap-Zondag 1)

****

** Verloren jeugd. Een groot deel van onze reformatorische jeugd lijkt verloren. Het is een ontzettende zaak dat juist in loodzware kringen veel jeugd verslaafd is aan de drugs. In het RD van 2 augustus stond een artikel met ‘kop’: *Alarm over drugsgebruik jongeren op Goeree*. Onlangs lazen we van dezelfde klachten in diverse plaatsen op de Veluwe. En wat te denken van Urk, waar de evangelische beweging “De Hoop” een steunpunt heeft om de

verslaafde jeugd te begeleiden? Wat je af en toe verneemt is inderdaad alarmerend, zéér alarmerend.

*****

** **Heilig.** God is zo oneindig heilig, dat Hij de zonde evenzeer haat, als Hij zijn eeuwige Zoon liefheeft.

(Ralph Erskine)

*****

** **Groot Nederlander.** Zo wordt de 3 augustus de overleden oud-aartsbisschop van Nederland kardinaal Willebrands genoemd. Het is van deze verheerlijker van de paus en zijn afgodenkerk bekend, dat hij ijverde voor de eenheid van de kerken. Ja zeker: maar hij heeft nadrukkelijk uitgesproken, **eenheid onder de paus!** Dat de preses van de synode van de PKN, ds. J.H. Heetderks zegt dat de protestantse kerk “veel respect is verschuldigd aan de kardinaal”, valt te begrijpen, omdat de voormannen van de PKN buitengewoon “roomsvriendelijk” zijn.

*****

** **Gouden tijden.** Dit zullen tijden zijn van grote vrede en liefde. Er zal dan een algehele vrede zijn en een goed begrip omtrent de naties van de wereld, inplaats van verwarring, oorlogen en bloedvergieten; Jesaja 2:4: *“En Hij zal richten onder de heidenen en bestraffen vele volken, en zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden, en hun spiesen tot sikkelen; het ene volk zal tegen het andere volk geen zwaard opheffen, en zij zullen geen oorlog meer leren.”* Het wordt voorgesteld alsof alle oorlogstuig vernietigd zal worden, daar het nutteloos is geworden, Ps. 46:10. Zie ook Zacharia 9:10. Dus zullen alle naties rustig en veilig wonen, zonder vrees voor welke vijand dan ook, Jesaja 32:18. Zie ook Zacharia 8: 10 en 11. **(J.Edwards-“Werk der verlossing”)**

*****

** **Een ware christen.** Maar hoererijs en alle onreinigheid, of gierigheid, laat ook onder u niet genoemd worden, gelijkerwijs het de heiligen betaamt, **Noch oneerbaarheid, noch zot geklap, of gekkernij,** welke niet betamen; maar veelmeer dankzegging. Want weet dit, dat geen hoereerder, of onreine, of **gierigaard,** die een afgodendienaar is, erfenis heeft in het Koninkrijk van Christus en van God. **(Paulus Éfez 5:4-5)**

*****

** **Waarschuwing.** “Wij kunnen niet voorbij geliefden u opmerkzaam te maken, dat vele christenen er minder kwaad in zien ‘het gebodene na te laten dan het verbodene te doen’, ook vooral met betrekking tot het Heilige Avondmaal. Daar hoort men helaas weinig klachten over; men hecht meer waarde aan de doop dan aan het avondmaal. O, treurige scheiding dat Christus heeft samen verbonden, en in de laatste nacht van Zijn leven zo dringend aanbevolen.”

(Dr.E. Fransen-preek Openb. 3:22)

*****

** **Zeldzaam.** Er zijn maar weinig rechtschapen vorsten en het spreekwoord zegt: In de hemel is een goede vorst wildbraad! Vindt men er een die vroom is, dan moet men daarin een bijzondere genade van God zien, zoals David en sommige anderen, die Gods Woord hebben liefgehad, het kwaad hebben gestraft en de vromen hebben beschermd. Doch dit is iets zeldzaams.

(Stemmen Wittenberg-4-156)

*****

** **Valse profeten.** Die met een valse lastbrief komen, geven voor een onmiddellijke opdracht en aanwijzing van God te hebben om als *profeten* op te treden, door God geïnspireerd te zijn, terwijl zij dit niet zijn. Hun leer kan waar wezen, en toch moeten wij ons

voor hen wachten als voor *valse profeten*. Valse apostelen zijn zij, die *voorgeven dat zij apostelen zijn, en zij zijn het niet*, Openb. 2:2; zodanigen zijn *valse profeten*. Wacht u voor hen, die voorgeven openbaringen te ontvangen, en laat hen niet toe zonder voldoende bewijs, **opdat niet één ongerijmdheid toegelaten zijnde, duizend andere volgen.** (Matthew Henry bij Mattheüs 7:15)

****

** Mag dat wel? Het *Reformatorisch Dagblad* neemt nu ook spotprenten op. Zo stond in het nummer van 3 maart een plaat met een karikatuur van minister Rita Verdonk. Op de “plaat” werpt ze het Kosovaarse meisje Taïda over de grens. Dit meisje is met leugen en bedrog ons land binnengekomen. De zaak als zodanig laten we rusten. Maar past het wel om het **wettig gekozen gezag bespottelijk te maken?** We denken nu aan Romeinen 13! En gaat men binnenkort ook spotprenten van predikanten plaatsen? Dat moet dan toch ook kunnen! Nadien zijn er al meerdere spotplaten afgedrukt. In elk geval is het ook duidelijk gebleken dat het RD méér respect heeft voor de islam en haar valse profeet Mohammed, dan voor het Nederlandse gezag. Want waarom heeft men dan de spotprenten (de cartoons) van Mohammed niet geplaatst? Of zijn ze in Apeldoorn ook al bang geworden voor de afgoden? Ons standpunt? Geen enkele spotprent, maar wel gedegen -Bijbels onderbouwd- verweer tegen alle heidense en oosterse godsdiensten -het pausdom niet te vergeten- en... tegen het vreselijk verval van het protestantisme in Nederland.

****

** Wat is geloof? Een verzekerdheid van de waarheid ener zaak, op eens anders getuigenis steunende; dewelke God of mens zijnde, zo is daardoor het geloof ook goddelijk of menselijk. (A.Rotterdam-“Sions roem en sterkte”-deel 2)blz.102)

\

****

** Walgelijk. Er is in ons land een partij opgericht -gaat ook meedoen met de komende verkiezingen- die seksuele omgang met kinderen vanaf 12 jaar wil gelegaliseerd hebben. Ook vleselijke omgang met beesten propageert zij. In een aangespannen kort geding heeft de rechter bepaald, dat deze partij niet verboden mag worden. Het is niet de vraag óf het vuur van Sodom ons zal treffen, maar **wannéér** dit zal komen.

****

** Een andere naam. En of men geldgierigheid al zuinigheid of voorzorg noemt, het is de duivel hetzelfde met welke namen en mantels hij zijn gruwelen bedekt en bekleedt; het is hem om de zaak te doen, de naam laat hij aan zijn bespotters.

(Ledeboer-ABC-51)

****

** Eigenliefde. “Volg haar, maar benijd haar niet; want inderdaad, het is onze eigenliefde die ons doet wennen over degenen die in de Heere sterven. En waarom? Omdat wij eigenlijk niet bedroefd kunnen zijn over hen, dewijl zij nimmer gelukkig waren voor hun dood; derhalve, wij zijn om ons eigen voordeel bedroefd.” Dit schrijft **Samuel Rutherford** aan een dame die haar dochter heeft verloren; brief III.

****

** Nooit vervallen! “Al de beloften, die in het Oude Testament aan Israël gegeven zijn en nimmer vervuld werden, zullen zeker nog moeten vervuld worden, al zijn dezelve niet herhaald in het Nieuwe Testament; want zolang ze niet worden ingetrokken, houden ze stand.” (Zo sprak de Messiasbelijdende Jood **A. Capadoze** in de 18^e eeuw.)

****

** Let op het eind. De vijanden zoeken te vissen in troebel water en luiden de klokken van vreugdegejuich; maar als zij Gods kinderen, gelijk hun Heere, aan het kruis geslagen hebben,, zal het hun eigen dood en verderf wezen. **(Ledeboer-ABC-29)**

****

** Tot jaloersheid verwekken. Dat is de taak en roeping van de kerk (de gemeente uit de heidenen) om het volk der Joden tot jaloersheid te verwekken. “Het is onze aller roeping, de heerlijkheid van ons kindschap in Christus aan het ongelukkig Jodendom te tonen.” Dat schrijft Dr. G. Doekes in *De betekenis van Israëls val*. Maar wat “toont” het christendom aan het Joodse volk? Verscheurdheid, bittere nijd en twist, een onchristelijk leven; kortom, niets om jaloers op te worden. Maar wat dan? Wij hebben onze taak en roeping schromelijk verwaarloosd. Wij “tonen” het Joodse volk als geheel *niet* de Christus der Schriften. We denken dat Gods ons daartoe niet meer wil en zal gebruiken. Hij zal het zélf doen en dan... krijgt de heidenwereld én het vervallen christendom de *Waarheid* terug én voor het eerst van het bekeerde Israël! Dan zullen de heidenen jaloers worden op Israël...

****

** Een goede raad. “Ziet toe, dat gij uw kinderen vóór alles laat onderwijzen in de geestelijke dingen, dat gij ze eerst aan God overgeeft en dan aan de aardse zaken.”

(Dr.Maarten Luther)

****

** De NBV. Dat we op het standpunt staan dat onze verwarde en verdwaasde tijd geen tijd is voor een nieuwe vertaling van de Bijbel is wel bekend. Straks hebben we net zoveel vertalingen als er “kerken” zijn en gaat de kennis van Gods Woord steeds meer verloren. Ook de laatste vertaling -de NBV- moeten we afwijzen. Een berichtje in het RD van 14-12-'04 geeft de mening weer van prof.dr. A.Th. van Deursen, die in het *Historisch Nieuwsblad* schreef, dat de NBV **historisch onbetrouwbaar** is. We kunnen pas weer de Bijbel opnieuw gaan vertalen als de kerk weer één is en zover komt het in deze bedeling niet meer...

****

** Bilderbergconferentie. Van acht tot elf juni werd in Canada de 54st Bilderbergconferentie gehouden, een heel schimmige club van “groten der aarde”, opgericht door wijlen Prins Bernhard. Een summier persbericht maakte melding van de onderwerpen waarover werd gesproken; o.a. Iran en het Midden-Oosten. Nederland werd o.a. vertegenwoordigd door Neelie Kroes, Koningin Beatrix. Ed Kronenburg (Navo) en anderen. Wij vertrouwen deze geheimzinnige club voor geen eurocent...

****

** Volgt Syrië? “Er ging een golf van geestdrift door de Arabische wereld en ver daarbuiten na de vermeende overwinning van Hezbollah over wat men de zionistische entiteit noemt. Israëls islamitische doodsvijanden verkeren onder aanvoering van de apocalyptische Iraanse leider Ahmadinejad, in neen soort overwinningsroes en geloven dat de tijd rijp is voor een definitieve vernietiging van de Joodse staat.” We lazen dit in het blad **“Amen” van sept./okt. 2006**. Volgens hetzelfde blad zei de Syrische dictator Bashar al-Assad in een eerste toespraak na het staakt-het-vuren het volgende: “Israël is de vijand en wij haten dit land. Verzet is de enige manier. Jullie wapens, inclusief jullie nucleaire wapens, zullen jullie niet kunnen beschermen.” Volgens Assad is zijn land goed voorbereid op en eventuele oorlog met Israël en zei dat er plannen bestaan om de Golan Hoogvlakte te bevrijden. Assad zei tegen de Egyptische krant Al-Usbua dat Israël een zware prijs zal moeten betalen, wanneer het land tot een oorlog met Syrië mocht besluiten. De (militaire) ontwikkelingen zullen elkaar in snel tempo opvolgen...

****

** Geref.Gemeente-ouderling herschrijft met Rome de kerkgeschiedenis. Onlangs is bij Kok Kampen het “Handboek Nederlandse Kerkgeschiedenis” verschenen. Het boek staat onder redactie van de Christelijke-Gereformeerde prof. H.J. Selderhuis. De andere schrijvers zijn een gemêleerd gezelschap: prof. dr. Peter Nissen is hoogleraar kerkgeschiedenis aan de Radboud Universiteit Nijmegen; dr. Lodewijk G.M. Winkeler is hoofd van het Katholiek Documentatie Centrum in Nijmegen en drs. I.A. Kole is oud-lid van de centrale directie van de hogeschool Driestar educatief en ouderling in de Gereformeerde Gemeenten. Rooms en protestanten beschrijven de kerkgeschiedenis. Herschrijven kunnen we het beter noemen. De scherpe kantjes van de roomse gruweldaden zijn er natuurlijk af.

****

** Eigenwillige godsdienst. (...) en dat geen dag (met uitzondering van de Sabbath, die Hijzelf heeft ingesteld), heilig zou gehouden of geheiligd worden door prediking en openbare godsdienst, ter gedachtenis aan de geboorte, de dood, de opstanding en de hemelvaart van Christus, aangezien dergelijke dagen, aldus gehouden, **onwettig zijn, eigenwillige godsdienst en niet gegrond op Gods Woord; en dat al wat in de godsdienst niet gegrond is op Christus' testament en woord, onwettig is.** (...)

(Rutherford-brief LXVIII-aan zijn gemeente te Anwoth)

****

** Een Bijbelse bekering. (...) En de kamerling antwoordde Filippus en zeide: ‘Ik bid u, van wie zegt de profeet dit? Van zichzelf of van iemand anders?’ En Filippus deed zijn mond open, en beginnende van diezelfde Schrift, verkondigde hem Jezus. En alzo zij over weg reisden, kwamen zij aan een zeker water; en de kamerling zeide: wat verhindert mij gedoopt te worden? En Filippus zeide: ‘Indien gij van ganser harte gelooft, zo is het geoorloofd.’ En hij antwoordende, zeide: ‘ik geloof dat Jezus Christus de Zoon Gods is.’ En hij gebod de wagen stil te houden; en zij daalden beiden af in het water, zo Filippus als de kamerling; en hij doopte hem. En toen zij uit het water waren opgekomen, nam de Geest des Heeren Filippus weg, en de kamerling zag hem niet meer; want hij reisde zijn weg met blijdschap”, Hand. 8:34-39.

****

** Zijn ze er nog? En zo er hier of daar nog een wijze gevonden mocht worden, het zal zijn in een verborgen hoek, zoals de profeten ten tijde van Achab, wenende over Sions breuke en Jozefs verbreking. Een waren de getrouwen weinig geworden in den lande; maar nu moet een mens vragen – waar zijn de getrouwen? Aller wijsheid is vergaan, niet één is er die voor de waarheid zich in het strijdperk begeeft! Niet een die pal staat als een muur, Ja, wij mogen vrij zeggen: niet één.

(Ledeboer-ABC66)

****

** De shaira. Dat is de gruwelijke en goddeloze mohammedaanse wetgeving. CDA-minister van Justitie zei dat als de meerderheid van het volk die in wil voeren dat ook gebeurt. Dat is de vloek van de demo(n)cratie. Na protesten verklaarde hij dat nooit te willen! Feit is: als de moslims daartoe de kans kregen, dan voerden ze deze vreselijke wet in; een wet, die zeer discriminerend is voor de vrouwen. Het is wel zeer, zéér ongelukkig dat de minister deze uitspraak gedaan heeft. Het kan alleen maar de ideeën van de moslims versterken. De islam is wezensvreemd aan onze christelijke cultuur. Een oproep: “Weg met de moskeeën”, was meer op z'n plaats geweest!

****

** Begrijpt ú dit? 24. Met de keuze van een Ruth heeft men niet aan het avondmaal te gaan. Men heeft dan aan de voeding des Woords genoeg. **28.** De reis naar het avondmaal is **voor of na** de rechtvaardigmaking altijd voor één die doodswaardig is.

Dit lezen we in “Mengelstoffen” van ds. Joh. v.d. Poel.

*****

** Evangelisatie. Evangeliseren zonder naar het Evangelie te leven, is toorn vergaderen als een schat.

*****

** Berouw. Het gehele leven van een christen is een onafgebroken berouw.

(M. Luther)

*****

** Een rechte prediker. En niet zo ras heeft de zondaar zich alzo, door het geloof gewend tot Christus, en zich aan Hem overgegeven, of hij wordt aanstonds in Hem, met God wederom verzoend, en ontvangt van Christus de heilige Geest, waardoor hij nu, in zijn verstand verlicht en in zijn wil geheel vernieuwd, veranderd en wedergeboren wordt. **(Ds. Van der Groe-14-biddagspredikaties-Hand. 17:30)**

*****

** De mis. Het woord *Mis* is vermoedelijk ontleend aan de Latijnse spreuk, waarmee men oudtijds de catechumenen vóór de aanvang der communie uit de kerk naar huis zond: “Ite, concio, *missa* est”, dat wil zeggen: “Gaat heen. De vergadering is gescheiden.” Dit lezen we bij ds. J.J. Knap. Het is bekend dat in de oude kerk, als de bediening van het avondmaal een aanvang nam, degenen die *niet* aan het sacrament deelnamen, de dienst moesten verlaten. Dat is we heel wat anders dan de doperse avondmaalmijding die “onder ons” de gewoonte is geworden! Niemand mene echter dat we, door dit aan te halen, pleiten voor een oppervlakkige avondmaalgang.

*****

Volharding is strijd. Het christelijk leven is een voortdurende strijd met de wereld, waarin veel geleden wordt, doch de overwinning is zeker, mits de strijd volgehouden wordt tot aan het einde. Indrukkingen, aandoeningen, voornemens en gezindheden van christelijke aard zijn niet genoegzaam om datgene te grijpen, waartoe wij, christenen, als zodanig, van Christus gegrepen zijn. Wij moeten met de wereld niet in vriendschap, maar in vijandschap staan, en met Bunyan zeggen: “Beter een heilige oorlog dan ene valse vrede.” En nu, de Heilige Geest is daar, ons te leren strijden en om ons te doen overwinnen. De *volharding* is dan ook het laatste en het volmaaktste kenmerk van ons kinschap. **(Da Costa-Bijbell-5-231)**

*****

** Bevinding I Beginnende gelovigen houden veel van zoete bevindingen. Doch de beste bevinding is van bevindingen af te zien en op te zien naar de algenoegzame Christus. **(Wukfurt Floor vlgs. “Bewaar het Pand”-7/9)**

*****

** Bevinding II. De werkelijke betekenis van de Bijbelwoorden lopen het gevaar schuil te gaan achter een vage en vrome vorm van woorden. De vrome en godsdienstige duim staat wat dat betreft nergens voor. Uit die “duim” is al heel wat onzin ontsproten. Via het “gezelschapsleven” zijn er allerlei uitdrukkingen als écht goud binnengeslopen. We hopen er D.V. binnenkort eens een artikel aan te wijden.

*****

Een helder geluid :

OVER DE ROOMSE KERK

Dat ook de coalitie de goede oplossing van het kerkelijk vraagstuk tegenwerkt, is niet moeilijk om in te zien, indien men maar zien wil. Laten we eens even voet bij stuk houden. Wat staat in het centrum van de roomse eredienst? Wat is het hart van de roomse theologie? *Is het niet de mis?* Al wat orthodox is en heet, zal dat toegeven. De leer van Rome dienaangaande, vastgesteld op de kerkvergadering in Trente 1551, luidt:

“Zegt iemand: in het hoogheilige Sacrament der Eucharistie blijft de substantie van het brood en de wijn tegelijk met het lichaam en bloed van onze Heere Jezus Christus, en loochent hij de wonderbare en bijzondere omkering van de gehele substantie van het brood in het lichaam en van de gehele substantie van de wijn in bloed, terwijl alleen de gestalten van het brood en de wijn blijven, welke omkering de katholieke kerk zeer gepast transsubstantiatie noemt! die zij vervloekt.”

Daartegenover laat de Heidelbergse Catechismus evenmin aan duidelijkheid te wensen over.

Vraag 80: “Wat onderscheid is er tussen het Avondmaal des Heeren en de paapse mis?”

Antwoord: Het Avondmaal des Heeren betuigt ons, dat wij volkomen vergeving van alle zonden hebben door de enige offerande van Jezus Christus, die Hijzelf eenmaal aan het kruis volbracht heeft, en dat wij door de Heilige Geest Christus worden ingelijfd, Die nu naar Zijn menselijke natuur niet op aarde maar in de hemel is, ter rechterhand van God Zijn Vader, en daar van ons wil aangebeden zijn. Maar de mis leert, dat de levenden en de doden niet door het lijden van Christus vergeving van de zonden hebben, tenzij dat Christus nog dagelijks voor hen van de mispriesters geofferd wordt, en dat Christus lichamelijk onder de gestalte van het brood en van de wijn is, en daarom ook daarin moet aangebeden worden: **en alzo is de mis in de grond anders niet dan een verloochening van de enige offerande en van het lijden van Jezus Christus, en een vervloekte afgoderij.**

Van tweeën één: òf Rome heeft gelijk, en indien de hostie God is, zo volgt haar na, òf de Catechismus heeft gelijk, die de mis een vervloekte afgoderij noemt. Houdt u het met de Catechismus – en welk rechtgeaard protestant doet dit niet? – wees dan ook zo nuchter om in te zien, dat als Rome in het hart van haar eredienst en theologie “afgodisch” is, de ontwikkelingsgang van Rome “de afgodische kant” uitgaat en zij al meer in afgoderij moet verzinken, want ook hier geldt: “Uit het hart zijn de uitgangen des levens.” De overweging, dat er toch zovele welwillende, aangename, vriendelijk, ruimdenkende roomsen zijn, baat u niet; evenmin de ver- onderstelling, dat er in de roomse kerk nog resten van de algemene christelijke

kerk aanwezig zijn, want daardoor wordt Rome *niet* voortgestuwd, maar door haar theologie, en die is in wezen ‘afgodisch’ en “antichristelijk”. En daarom:

**Rome moet wel Rome blijven,
Rome is Rome in woord en daad.
“Mét Rome” is slechts “Rome stijven”
in haar zielverdervend kwaad.**

Alle afgoderij is een bedroeven, tegenstaan en uitblussen van de Heilige Geest. **Elke bondgenoot van Rome maakt zich daaraan schuldig**, doet zich schade in zijn persoonlijk geloofsleven en werpt daardoor tevens een dam op *tegen de doorwerking van de Heilige Geest*, zonder wie het kerkelijk vraagstuk nimmer op goede wijze is op te lossen. Dat de coalitie de Heilige Geest tegenstaat, wordt ook terstond duidelijk, als u let op de leer van Rome: de paus, stadhouder, plaatsvervanger van Christus op aarde. Elk gelovig protestant is ervan overtuigd, dat niet de paus, maar de *Heilige Geest* de Plaatsvervanger, de Stadhouder is van Christus op aarde. In haar pausdom zoekt Rome de Heilige Geest van Zijn plaats te dringen, van Zijn eer te beroven, ja Hem aan zich te onderwerpen, doordat zij zegt over de gaven van de Heilige Geest te beschikken en die te kunnen uitdelen met en door de sacramenten. Zelfmisleiding is het, als u meent: “Samenwerking met Rome in zover zij met ons de algemene christelijke beginselen in ons volksleven versterkt”. Want Rome versterkt niet de algemene christelijke beginselen (welke zijn die?), *maar Rome versterkt Rome* en in de coalitie oefent u geen zuigkracht uit op Rome, maar wel omgekeerd *Rome op u*. Zo moet het wel gaan, want Rome geeft geen enkele van haar beginselen prijs, maar gebruikt u, uw lichtgelovigheid en uw oppervlakkigheid; terwijl u uwerzijds, met Rome samenwerkend, begint met uw beginsel prijs te geven, namelijk dat u het niet uitsluitend waagt met God en Zijn Woord.

Het bovenstaande is van de hand van **ds. H.O. Roscam Abbing** (1874-1939), in leven Nederlands Hervormd Predikant, en is te vinden in het in 1992 uitgegeven boek over zijn leven en geschriften: “*Nederland, schik u om Uw God te ontmoeten*”- blz. 182, verzorgd door ds. M.D. Geuze, predikant van de PKN te Nunspeet.

Het zal u wel duidelijk zijn dat ds. Roscam Abbing nooit of te nimmer predikant had kunnen/willen zijn in de PKN, de kerk die de moordenaar van miljoenen mensen een “geliefde broeder in Christus” noemt. Daar behoeven we echt niet over te twisten! Ds. Roscam Abbing zag het pausdom als een voluit antichristelijke macht Welnu, dan moet toch heel snel de kerk verlaten worden die Rome haar “zuster” noemt en haar leider een echte christen! Daar behoeven we toch ook geen verschil van mening over te hebben? Of dúrft u er anders over te denken?

~~~~~

ISRAËL EN DE TOEKOMST VAN DE WERELD

Welke rol zal Israël in de toekomst van de wereld spelen? Gaat dit land door met bestaan? Kan dit kleine volk zich daar handhaven? In de Verenigde Naties hebben ze weinig tot geen hulp en grote wereldmachten, zoals Amerika, Rusland en China proberen zich ten aanzien van hen op de vlakte te houden. Het ziet er steeds weer naar uit dat ons land op een dag zal worden overwonnen door de omringende Arabische volken die alle op de ondergang van Israël zitten te wachten. Volgens menselijke berekening is er niet zoveel hoop voor het joodse volk.¹

In de Bijbel, het enige boek dat ons kan vertellen van de plannen van God met deze wereld, struikel ik over de vele plaatsen waar God spreekt over de toekomstige plaats en taak van Israël. Alle profeten spreken van een wederkeren van het Joodse volk naar Jeruzalem en alle profeten bevestigen het met woorden die tonen dat God het hun heeft opgedragen te zeggen. Israël was het volk waaraan God Zich het eerste openbaarde. De profeten waren allen Joden en de Messias is een Jood. Wanneer Hij Zijn twaalf discipelen uitstuurt, gebiedt Hij hun, volgens de evangelist Mattheüs, “niet af te wijken op een weg naar heidenen en geen stad van Samaritanen binnen te treden, maar liever tot de verloren schapen van het huis van Israël te gaan”. Ook vertelt Mattheüs ons van een Kananese uit de omgeving van Tyrus en Sidon, een niet-joodse vrouw, die naar Jezus kwam en Hem vroeg haar dochter te genezen. Jezus zegt dan dat Hij alleen gezonden is voor de verloren schapen van het huis van Israël, maar als de vrouw blijft aanhouden zegt Hij: “Het is niet goed het brood van de kinderkens (daarmee zijn de Joden bedoeld) te nemen en het de honden (hiermee werden in die dagen de heidenen bedoeld) voor te werpen.” Pas als de vrouw blijft volhouden en zegt dat de honden ook eten van de kruimels die van de tafels van hun meester vallen, zegt Jezus: “Vrouw, groot is uw geloof, u geschiede gelijk gij wenst”. De geschiedenis van Jezus met de Samaritaanse vrouw toont ons ook weer de volgorde van God. Jezus zegt daar tegen die vrouw: **“de zaligheid is uit de Joden”** en Paulus herhaalt dit in zijn brief aan de Romeinen als hij zegt: *“Ik schaam mij het evangelie van Christus niet, want het is een kracht van God tot behoud van een ieder die gelooft, eerst voor de Jood en ook voor de Griek”*, voor de niet-Jood dus. God openbaarde zich aan het joodse volk en Jezus gaf hun de opdracht uit te gaan. Luister maar hoe Jezus vlak voor Zijn Hemelvaart zegt: *“gij zult mijn getuigen zijn te Jeruzalem en in geheel Judea en Samaria en tot het uiterste van de aarde”*, dus nog steeds de volgorde: eerst de Jood en ook de niet-Jood, te beginnen bij Jeruzalem, de joodse hoofdstad, dan Judea, het joodse land en tot het uiterste van de aarde. Op het ogenblik is deze volgorde tijdelijk verbroken, Israël is niet meer de bringer nummer één van het heil van God aan de wereld, de taak waarvoor God hen had verkoren. **“Zijn naam groot te maken onder alle volken van de aarde”** wordt niet door het gehele joodse volk verstaan; de verkondiging van de naam van God nog wel in joodse kringen, maar dat een Jood aan een niet-Jood de God van Abraham, Isaäk en Jakob predikt is niet regel of gebruik in Israël. De gemeente van Jezus Christus, bestaande uit bekeerde Joden en bekeerde heidenen, heeft tijdelijk deze taak van het joodse volk overgenomen.

---

¹ Wat de VS betreft kunnen we niet geheel de mening van de geachte schrijfster delen. We hebben wel eens gelezen dat de VS zich binnen drie minuten in een wereldoorlog zouden storten als het bestaan van Israël op het spel staat. In de VN zijn het altijd de VS die Israël steunen! Mogelijk voor een deel uit eigenbelang, maar het gebeurt!

En nu is er in de hele wereld geen sprake meer van een bekeerd volk. Het Nederlandse volk is niet bekeerd, er zijn honderdduizenden in Nederland die geheel niet geloven.² Zo is het ook in Engeland, Frankrijk, Duitsland, Amerika en alle overige landen op de wereld. Wij leven in de tijd van bekeerde enkelingen, enkelingen uit alle volken op de wereld zijn bekeerd en dus natuurlijk ook uit het joodse volk. Messiasbelijdende Joden zijn een beeld van de tijd tussen de komst en de wederkomst van Jezus de Messias. Onder ons zijn bekeerde heidenen en ik ben een bekeerde Jodin. Maar eens zal de tijd komen, zegt ons de Bijbel, dat gehele volken bekeerd zullen zijn. Alle mensen in alle landen zullen dan bekeerd zijn, zodat God dan alles in allen zal zijn en die bekering van gehele volken gaat weer in de volgorde van God. Het eerste volk dat in zijn geheel Jezus als Zijn Messias zal aanvaarden en zo in God zijn plaats en rust gevonden zal hebben, is het joodse volk. Paulus toont ons dat als hij de brief aan de Romeinen zegt: *“Want broeders (en deze broeders zijn gelovig geworden Romeinse heidenen), opdat gij niet eigenwijs zoudt zijn, wil ik u niet onkundig laten van dit geheimenis; een gedeeltelijke verharding is over Israël gekomen, totdat de volheid van de heidenen binnengaat, en aldus zal gans Israël behouden worden”*.

Als gans Israël dan behouden is geworden, dus als geheel Israël zijn Messias Jesjoea heeft aanvaard omdat er buiten Hem geen behoud is, dan volgt de rol van Israël in de toekomst van de wereld. Die rol is geen andere rol dan de rol die God voor hen bestemde toen Hij ze in de aanvang in Abraham uitverkoos, namelijk het heil van God in Jezus aan de volken brengen.³ Aan de overige volken dus, al die volken die op aarde wonen en die geen of weinig kennis van God hebben. Dat zal een heerlijke tijd worden. Jezus als Koning op Zijn troon in Jeruzalem zitten en, om met de woorden van de profeet Zacharia te spreken: *“gelijk de Joden een vervloeking geweest zijn, zullen ze, doordat God hun heil schenkt, een zegen worden”*. En, gaat hij verder, *“dan zal de tijd er zijn dat tien mannen van allerlei volken en allerlei talen de slip (d.w.z. de jas) van een joodse man vastgrijpen en zeggen, wij willen met u gaan, want wij hebben gehoord dat God met u is”* (Zach. 8:23). Hieruit kunnen we duidelijk de taak van het joodse volk in de toekomst zien. Ze zullen over de gehele wereld, bij allerlei volken en allerlei verschillende talen, dus in vreemde landen, bekend staan om hun kennis van God en men wil door hen onderwezen worden in deze kennis van God. Een heerlijke taak en Paulus, die inzicht in deze openbaring van God gekregen had en het geheimenis mocht doorgeven, zegt dat die tijd zo vol van blijdschap zal zijn, dat het een leven uit de doden zijn zal. Het zullen de dorre doodsbeenderen niet meer zijn die Ezechiël in zijn visioen van het volk zag, maar een leven uit de doden, een herrezen en gelovig joods volk, vol van de kennis van God en de Messias Jezus.

Nu zullen velen zich afvragen, wat troosten deze woorden ons? Wij vinden het een zeer bange tijd en hebben troost nodig. Wel, lieve mensen, God sprak tot Zijn discipelen altijd in beelden en Hij spreekt ook nu in beelden. Wij moeten beseffen dat we een bevoorrecht geslacht zijn. We leven in een grootse tijd omdat we de werkelijkheid van God zichtbaar en tastbaar bewezen om ons heen hebben. Kijk naar de Joden in Israël en erbuiten en we zien een tastbaar bewijs voor de echtheid en betrouwbaarheid van de beloften van God. God heeft in de Bijbel vele feiten voor de geslachten doen optekenen. Hij heeft het volk Israël een Messias beloofd; Deze zou in Israël geboren worden, Bethlehem. Hij zou sterven en opstaan. God liet dat in Zijn Woord optekenen en Hij noemde de plaats vele eeuwen voordat het gebeurde. Jeruzalem, Sion, Bethlehem, het zijn allemaal vertrouwde namen. Daar gebeurde het, daar leefde Hij, op Golgotha stierf Hij, in Gethsemané stond Hij op uit het graf en vanaf de Olijfberg voer Hij ten

---

² Persoonlijk denken we dat we eerder van miljoenen die niet meer geloven moeten spreken dan van honderdduizenden.

³ Dat is Bijbelse taal! Het Evangelie -het wáre Evangelie- moet nog overal in de wereld gebracht worden. Na de bekering van Israël gaat eerst het grote zendingswerk beginnen!

hemel. Maar nadat dit is gebeurd zijn de beloften van God niet uitgeput. Jeruzalem is er nog steeds en de beloften gaan door; de Heere zal wederkomen en Zijn voeten zullen op de Olijfberg staan, de Bijbel zegt zelfs: “de Olijfberg, die vóór Jeruzalem ligt aan de oostzijde.” God geeft plaats en richting heel duidelijk aan in het vierde hoofdstuk van het boek Zacharia.⁴

Dit Jeruzalem is er nog steeds in Israël en daar zal Jezus als Koning van de Joden op Zijn troon komen zitten en van Sion zal de wet uitgaan en het Woord van de Heere uit Jeruzalem. Dus vanuit de hoofdstad en het land van de Joden zal Jezus de gehele wereld regeren. We zien nu de profetieën waar worden; we zien de Joden uit alle hoeken van de wereld in hun land terugkeren. Ze bouwen dit land op, ze wonen er en de woestijn bloeit als een roos. We zien dus hoe de trouw van God is, hoe Hij de beloften die Hij duizenden jaren geleden tot de Joden sprak, waar maakt. We zien dat Hij een ontrouw volk lief blijft hebben. Hij beloofde Israël heerlijke dingen. Israël kwam zijn deel van het verbond niet na; het werd niet het volk dat de lof van God aan alle andere volken verkondigde, maar Hij neemt de beloften niet af, want Hij is God, Hij is liefde, Hij kan niet ontrouw worden. Israël is de ondertrouwde bruid van God (Hosea 2:18), Zijn oogappel (Deut. 31:10, Zach. 2:8) en daarom krijgen ze de vervulling van alle beloften, ondanks het feit dat zij ontrouw zijn.

Zie, dat is de troost die ook wij krijgen. De Joden zijn door God uitverkoren; Hij is geheel vrijmachtig dat te doen én ze te behouden, hoewel ze het in onze ogen misschien niet verdiend hebben. Maar hebben wij dan ons behoud in de Messias Jezus verdiend? Of krijgen we dit niet net zo goed “om niet”, gratis, zonder verdienste onzerzijds? Zo is Israël weer een duidelijk beeld van en voor de gemeente. Laten we ons verblijden dat we een levende Heere hebben die Israël nog steeds de taak toedenkt waarvoor Hij het verkoos, namelijk Zijn Naam groot te maken onder al de volken van de aarde. Dat is ook de taak van de gemeente; laten we met vreugde bidden: “**Kom haastiglijk, Heere Jezus**”.

Het bovenstaande is van de hand van mevrouw Marjorie W. Eberlé-Gotlib, die leiding geeft aan “Hadderech” (Hebreeuws voor de Weg), de Nederlandse vereniging van Messiasbelijdende Joden. Zij is al op hoge leeftijd gekomen. Ze is door middel van het werk van de Joodse zending Trostianetsky tot nadenken gebracht over de Messias van Israël. Ze ging toen veel preken lezen maar daar kreeg ze het heel moeilijk mee omdat -zoals ze zegt- *zoveel moest doen*. Op een gegeven moment kreeg ze het boekje *De onheilige heilige* van Dr. Kohlbrugge in handen. Ze zegt ervan: “Dat was brood voor mijn hart omdat ik daarin het woord “genade” leerde spellen, en dat woord is voortaan voor mij het belangrijkste woord!” Ze heeft later alle boeken van Kohlbrugge in bezit gekregen. Omdat ze zoveel van Kohlbrugge geleerd had ging ze eens naar een vergadering van de “Vrienden van Kohlbrugge”, omdat ze dacht: “dat moet het zijn, daar zitten allemaal mensen die strálen van genade en nergens moeilijk over doen, maar dat was een bittere tegenvaller: alles was daar zwart! Al zagen ze daar de genade. En dat kan niet van allen in de Kerk gezegd worden.”

Ze heeft het heel moeilijk gehad met de “vervangingstheologie”: de Kerk in de plaats van Israël. Ze merkt op dat dit nu helemaal omgeslagen is. We laten haar zelf aan het woord:

“Nu is het helemaal omgeslagen: in de zogenaamde leerhuizen is het nu zover dat Joden bijna verheerlijkt worden. De christenen laten zich inpakken, het bouwwerk van de rabbinistische

---

⁴ Het is voor een Messiasbelijdende Jood niet in te denken dat de Heere Jezus niet lichamelijk zal wederkomen op de Olijfberg om Zijn volk te verlossen.

theologie wordt omarmd als HET Jodendom, en de christenen houden Christus achter de rug. Je mag tegenwoordig ook niet meer over Paulus spreken, die nota bene het grootste deel van het Nieuwe Testament geschreven heeft. Dat brengt met zich mee dat men bang is voor Messiasbelijdende Joden. Ze zwijgen ons dood.”

We laten haar nog even aan het woord over de toekomst van Israël: “Die haal ik uit Zacharia 12: “Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem uitgieten de Geest der genade en der gebeden; zij zullen Hem aanschouwen die zij doorstoken hebben en over Hem een rouwklacht aanheffen.” En weet u waarmee ze berouw zullen hebben? Met Jesaja 53! Dat staat daarom in de verleden tijd.

“Wij hielden Hem voor een geplaagde, een door God geslagene en verdrukte, maar om onze overtredingen werd hij doorboord.” **En dan gaat het beginnen.** Dan zullen de Joden naar de heidenen gaan om het Evangelie te verkondigen. “Dan zullen tien mannen uit de volken de slip grijpen van een Joodse man, en zeggen: Wij zullen met u gaan want wij hebben gehoord dat God met u is!” Dan zal koning Jezus te Jeruzalem gaan regeren, en dan zal daarin de nieuwe hemel en aarde komen.

~~~~~

We hebben meerdere gegevens ontleend aan “Vrede over Israël”, uitgegeven door Deputaten van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland. We vinden het geluid van mw. Eberlé heel gezond. We waren ook heel blij te lezen dat zij niets moet hebben van degenen die het een grote deugd vinden zich te vereenzelvigen met de gebruiken van het Jodendom, het liefst met gebedsriemen zouden omlopen, de oude Joodse feesten vieren, en noem maar op. Mevrouw Eberlé merkt nog op:

“Kijk, zij zitten er echt niet op te wachten om keppeltjes etc. te gaan dragen in de Kerk, dat moet dan zo nodig hier en daar, maar dat is zo uiterlijk allemaal, en als je weet dat het om genade gaat, dan hoeft dat allemaal niet meer.”

Dat is allemaal gezonde, heldere taal. Ook wil zij niets weten van een tweërlei weg tot het heil; een weg voor de orthodoxe Jood buiten Christus om. Dat is voor haar volkomen ondenkbaar.

Het pausdom is een **opgebakken Jodendom**, zoals wel eens gezegd wordt. Het is werken en werken en... verloren gaan. Vandaar dat godvrezende Joden zo'n afschuw hebben van het pausdom met al haar “goede werken”, afgoderij, beeldendienst en noem maar op. Maar deze Godlovers komen ook in botsing met het verroomste protestantisme waar het woord “genade” dikwijls een holle klank is geworden. In het kort gezegd: daar gaat het in veel gevallen niet om de rechtvaardiging van de **goddeloze**, maar van de **vrome, de opgepoetste** mens. Dat wordt niet gezegd, maar je vindt er wel die leer! Het is niet de plaats er hier meer over te schrijven.

We zijn in elk geval blij met dit geluid van deze Jodin. Wat zal het toch een dag zijn als alle Joden en Jodinnen met grote stem God zullen loven, prijzen en verheerlijken; als het hele volk “Godlovers” zullen zijn! Kunt u er ook zo intens naar verlangen?

Als er grote omwentelingen ten goede voor de kerk komen, gaan er gewoonlijk sterke worstelingen in het gebed aan vooraf, om de genade die God voorneemt te geven, Daniël 9:2, 3 en Ezechiël 36:37: "*Daarenboven zal Ik hierom van het huis Israëls verzocht worden, dat Ik het hun doe.*" Hij, Die het voornemen heeft om het te geven, geeft Zijn volk een hart om er Hem om te vragen. Als er een sterk geroep was tot de Heere onder Gods volk op deze dag om deze grote dingen, het zou een gunstig teken zijn dat de beloften die zo lang van deze barmhartigheden zwanger zijn geweest, dicht bij het baren zijn. **(Thomas Boston in preek over Zach.12:12)**

EEN ÉCHT PROFETISCH GELUID

////////////////////////////////////

U weet wel dat wij niet zo onder de indruk zijn van alle profeten die in deze dagen in ons vaderland rondstappen en ook niet van allerhande profetieën die de ronde doen. We hebben er al heel wat meegemaakt en we kennen er nóg, ook uit onze eigen kringen. Wat ze “waarzeggen” komt vanzelfsprekend niet uit en bepaalde “korte termijn” profetieën van hen zijn al achterhaald en daarmee zijn ze als leugenaars aan de dag gekomen. Het erge van deze lieden is, dat ze zelf moeten constateren dat ze leugenprofeten zijn, maar... ze gaan ‘gewoon’ door met hun voorspellingen, en dat is juist het kwalijke van deze mensen. We zullen ze maar niet openlijk aan de schandpaal nagelen, hoewel ze het eigenlijk wel verdiend hebben, al was het alleen maar te waarschuwen om zich niet te laten verleiden. Genoeg over deze fantasten.

Mogelijk zult u zeggen dat we toch wel spreken van “profeten” in onze kerkgeschiedenis. Zo wordt immers over ds. Van der Groe gesproken als over “de laatste ziener”. Maar deze godsman willen we beslist niet vergelijken met de moderne zieners. In de “boekbespreking” leest u wat meer over deze predikant. Velen hebben een profetisch getuigenis gegeven aan de hand van de Bijbelse profetieën. Zo werd “vader” Brakel wel de “profeet van Friesland” genoemd. Hij heeft bijvoorbeeld heerlijke zaken nagelaten over Openbaring 20! En er zijn meer namen te noemen. Op grond van de Schrift hebben velen hun gedachten gegeven over de (eindtijd)profetieën. Sommigen zijn daarbij bijzonder verlicht geweest door Gods Geest. En we mogen zeggen dat enkele theologen dermate onderwijs van Boven hebben gekregen, dat hun profetie waarachtig is. Maar laten we ook hen nooit vergelijken met de Bijbelse profeten, want hoewel onze oude theologen heel veel licht hebben gehad is hun boodschap niet canoniek. Het komt meerdere malen voor dat de één de ander tegenspreekt. Het moet ons doen beseffen dat we heel voorzichtig moeten zijn met dit alles en dat de besten van de besten feilbare mensen waren en elkaar soms tegenspreken.

Toch willen we u bijzonder erop attenderen dat bedoelde theologen Gods Woord hebben geloofd als zij Israël niet vervormden tot de gemeente uit de heidenen, als zij niet alleen de *vloeken* maar ook de *beloften* voor Israël lieten staan. En als ze dat vasthielden zijn ze tot wonderlijke toepassingen van zulke teksten gekomen. Wij kunnen nu heel veel van de vervulling ervan zien. Vandaar dat wij in zo’n bijzondere tijd leven! Het moet ook gezegd dat de Heere anderen -even waardige mannen- dat inzicht *niet* heeft gegeven! Dat vindt u verwarrend en daar loopt u mogelijk mee vast. Maar dat is niet nodig. Maar waarom de één dan wel en de ander niet? Het heeft Gode behaagd zo te handelen. Het moet ons er voor

bewaren van een mens een *afgod* te maken, al vindt u het misschien de beste en de dierbaarste predikant!

Wij hebben het grote voorrecht in de tijd te leven dat God datgene gaat vervullen waar velen van onze voorouders met brandend verlangen naar hebben uitgezien. Wij “zien” nu zoveel -tenzij we willens en wetens blind zijn- wat onze voorgelachten niet konden zien, hoewel velen er in het geloof toch wel iets van mochten zien! Voor ons -en dat geldt bijzonder voor de geestelijke leidlieden- is er geen enkele verontschuldiging meer als niet geloofd wordt wat meerdere profeten van voorheen ons hebben nagelaten. Toch profeten? Ja, als u maar steeds in het oog houdt wat we hiervoor hebben geschreven.

PROFEET L.LEDEBOER

De bekende ds.J.P Paauwe heeft gezegd: “Ledeboer had iets profetisch”! Een goede uitdrukking, ‘iets’ profetisch! Ds.Paauwe had dit niet, althans wat de toekomst van Israël en Gods Gemeente wereldwijd aangaat. Daar sprak hij niet over, daar geloofde hij ook niet in. Wij weten dat een volgeling van ds. Paauwe hem eens op deze grote zaken wees. Het antwoord van Paauwe was: “Ik zie er niets van”, alsof hetgeen wij *zien* of *niet zien* maatgevend is! Dat vindt u onbegrijpelijk, daar deze predikant toch wel een profetisch geluid heeft laten horen inzake het kerkendom van Nederland? En dan moeten we alweer zeggen -en dat kan en moet het eind van alle tegenspraak zijn- het heeft de Heere behaagd zó te werken en wij zullen stil zijn.

Ds. Ledeboer is met het kerkelijk instituut van zijn dagen in conflict gekomen en is écht “dolerend” geworden. Deze predikant werd verteerd onder de ongerechtigheid van zijn persoon. Maar ook zijn er zeer wonderlijke zaken in zijn leven gebeurd, waaruit duidelijk blijkt dat de Heere hem bijzonder heeft geleid. U kunt er genoeg over lezen als u dat zou willen.

Wat ons bijzonder interesseert is zijn visie op de toekomst. Hoe zag hij de Bijbelse profetieën dienaangaande? Geloofde hij bijvoorbeeld -hoe vreselijk donker zijn tijd dan ook was- aan een komende heilstijd voor de kerk, zoals voorheen werd geloofd? Ja, dat deed hij inderdaad. Nee, hij heeft er geen uitgebreid werk over geschreven, maar hij heeft genoeg voor ons nagelaten wat deze doorluchtige zaken betreft. We kunnen u ook geen gedetailleerde uiteenzetting over het Vrederijk van hem geven, zoals anderen dat wel gedaan hebben. Ledeboer heeft wel heel indringend gewezen op de tijden die het herstel van de kerk vooraf zullen gaan, hetgeen voor ons ook heel belangrijk is.

WAT LEDEBOER VERWACHTTE

In zijn werkje *Het ABC door een Abéling* wijst hij zeer uitvoerig op het grote verval in kerk en staat; ook de kinderen Gods stelt hij onder zware kritiek. Maar hij heeft betere tijden voorzien. We lezen in zijn geciteerde werkje o.a. het volgende:

“Wij gaan de val van Babel tegemoet, de drievoudige kroon zal nedervallen van het hoofd des afgods en draaks die in het midden van het geestelijk Sodoma zit op de berg met zeven hoofden, als in het midden van vele wateren. Het beest en zijn beeld zullen weldra een en hetzelfde lot ondervinden, maar zullen zoeken zich staande te houden zolang zij kunnen, is het niet op hun benen, dan op krukken en stokken; maar die zullen eindelijk alle hen begeven en zij zullen in hun niet wegzinken, alsof zij er nooit geweest waren. Haar tijd moet eerst aanstaande zijn, en de oordelen rijp, haar ongerechtigheden moeten vol worden en de maat van haar zonde tot boven de beker gevuld, eer dat de laatste dag komen zal en Babel in brand zal staan en alle kooplieden huilen. Zulke dagen gaan wij tegemoet, en dan zal Koning Jezus

heersen als in het midden Zijner vijanden, en Zijn volk voor een tijd meer rust genieten, tot de laatste krijg, als namelijk de Heere komen zal met Zijn vele duizenden engelen.

Het is geen bijzondere voorstelling of gedachte, o neen! Lees er vader Brakel maar op na en alle, of ten minste de meeste onzer godzalige schrijvers, die van de zaken handelen. De zaak is dan ook zoo eenvoudig, duidelijk, helder en klaar, dat men geen profeet of profetenzoon behoeft te wezen, om dat te voorspellen, maar is met klare ogen duidelijk te zien, als een schip dat nadert van verre op de zee met zijne masten en zeilen.(...)”

Ledeboer heeft een helder gezicht gehad op hetgeen de Heere gaat werken in de wereld. Heel wat anders dan de ongeloofstaal van de huidige voorgangers, al roepen ze op het hardst dat zij de oude waarheid hebben. Het is in elk geval een “waarheid” waar de wormen uitkruipen...

Laten we bedenken dat Ledeboer een zeer, zeer zware tijd heeft voorzien, alvorens het Vrederijk van de Messias geopenbaard zal worden. Hij zegt er zelf van:

“Maar eer deze grote en heerlijke dingen geschieden zullen, zal de zee naderen, de vijanden komen als een stroom, het oordeel beginnen van het huis Gods gelijk het begonnen is; de rivieren zwellen; de beken groeien; koningen en vorsten zullen opstaan, tegen dit land; het bloed zal op de straten vloeien als *Neerland* zich niet bekeert, tot zijn vorige man; de jonkvrouwe Israëls zich niet vernedert, voor haar Heere en maker; Juda Efraim niet benauwt, noch Efraim Juda benijdt, Jesaia 11:13. Eer die grote en doorluchtige dag des Heeren komen zal, zal de zon worden verduisterd, de maan in bloed, en de sterren des hemels uit haar plaatsen vallen; zal de zon der gerechtigheid haar glans inhouden, de gemeente des Heeren bloeden en de rechtvaardigen weggerukt worden op de straten; de jongelingen vallen, de kinderen worden verpletterd op de steenrotsen, die zij overgegeven hebben aan de Moloch, onderwezen in boosheid, opgevoed in ongerechtigheid, getroeteld in de zonde, en gekoesterd in wellusten. God zal nederzien uit de hoge hemel; de spraak verwarren; Babels toren omverrukken, de goddelozen verdoen, de onrechtvaardigen uitroeien, de meinedigen straffen, de afgodendienaars vloeken, de tovenaars wegblazen, als een stoppel voor de wind, Psalm 1 en Openb. 22. De Hamans hangen aan de galgen, voor anderen bereid, de Achitofels raden tot zotheid en die der Huzaïs tot wijsheid maken. Die spreekt en het is er, gebiedt en het staat er, uit wie en door wie en tot wie alle dingen zijn. Hananja's sterven, Jeremia's leven, Ismael's met Hagar uitgedreven, die Izaäk bespotten; Esther op, Vasthi van de troon. Die het nederige verhoogt en de hoogmoedige vernedert, Matth. 18; 1 Petr. 5:5; Jac. 1:9; Job 41:25; Ps 131.

In de laatste der dagen zouden er spotters komen, zegt de Heilige Schrift, en het zou zijn, als in de dagen Noë, dat men zou eten en drinken, trouwende en ten huwelijk geven, 2 Petr. 3, Matth. 24 en 25. Het aanschijn des hemels weet gij wel te onderscheiden, en kunt gij de tekenen des tijden niet onderscheiden, zei de Heere Jezus tot de Pharizeën en geveinsden. En welke zijn die? Overvloedig te vinden van Genesis tot Openbaring toe, voor de geopenden van ogen, doorboorden van oor en besnedenen van harten; maar gesloten voor de geslotenen, verborgen voor de wijzen, en belachelijk voor de spotters, die de Heere verdoen zal op Zijn tijd, Psalm 1. Voornamelijk in de profetieën, spiegels van en voor onzen tijd.”

In zijn werkje *Een spiegel dezes tijds* zegt hij het volgende over de bange tijd die het 1000-jarig rijk zal voorafgaan:

“Alles wordt bereid tot aanstaande oordelen; de ingewanden onzes binnenste hebben weeën gevoeld over de aanstaande oordeelen over Land, Kerk en Staat. De zee zagen wij opkomen, de rivieren naderen, de beken groeien; en slechts een uitkomst in het enige schip ter behoudenis; de hoer die op de grote wateren zit, eenzaam, ledig en verlaten, Babel in brand, Gods kinderen verzocht door de satan, in de gedaante van een Engel des lichts, maar bewaakt en bewaard door de Heere.

Haast u, spoedt u om uws levens wil, kreeg ik meermalen; het bloeiende zag ik sterven, het krachtige vergaan, angsten, weeën en benaauwdheden heb ik gevoeld wegens de aanstaande oordelen over allen die Sion gram zijn, en zijn volk verstoren, mijn haren zijn te berge gerezen, ontfermingen heb ik af mogen smeken, schoon gesloten voor het land, zoo het mogelijk ware, van de Heere over de spotters en vijanden God en Zijn heiligen dienst. Vele eersten zullen de laatsten, en vele laatsten de eersten zijn; die iets was in zijn oog, zal niets worden; de laatste zoveel ontvangen, als de eerste.

Met jonge, die niet *alzo* schuldig staan aan de verloochening van des Heeren naam, eer en zaak, zal de Heere Zijn werk beginnen, gelijk Hij begonnen heeft, en voltoeien, ten spijt der Tobia's, Sanballat's, Sanheribs, Cajafassen en Judassen. De Herder is geslagen, de schapen der kudde zijn verstrooid, verspreid op de bergen, verscholen in de holen der steenrotsen, vluchtende in de woestijn, zuchtende aan Babels stromen, bewenende Sions staat, Jozefs verbreking en Sions breuk. Hoogten worden geslecht, dalen gevuld voor den aanstaande dag des Heeren, Jesaja 40, Joël 2, Marcus 3, Psalm 68, Mattheüs 3. De Heere doet de stormen ontstaan, de aardbevingen bereidt Hij, het zwaard wordt geslepen, de honger en pestilentie staan gereed, wachtende op het bevel des Heeren; het zwaard des Engels is uitgetogen, rokende met een wijde mond, zich omkerende en zettende zich tegen ons land; de koningen beraadslagen, de wegen worden gebaad, de maat overlopende, de zonden aanwassende, de ongerechtigheden groeiende, Jes. 59.”

Nee, ds.Ledeboer had niet veel verwachting van de kerk en leraars van zijn dagen. Zelf was hij als predikant door de Heere stilgezet en overgegaan van de dood in het leven.

Hij schreef op alles de “dood” in zijn dagen en hij klaagt als volgt:

“Een geest des diepen slaaps heeft ons bevangen; de laatste profeten zijn gestorven. Een Van der Groe groef het laatste. Na hem moeten wij klagen -mocht het klagen worden- de profeten ontbreken. Niemand die voor ons wil strijden noch spreken. Alles wordt met de hand afgebroken. Alle tempels stortten in. Och mochten wij er bij instorten en omkomen, om van onder dat puin en die as gehaald te worden en heerlijk te verrijzen! Alles wordt verbroken, omdat God er in gemist wordt. Geest en leven is er niet. De kracht is er niet. De fundamenten en pilaren ontbreken. Kunnen zulke gebouwen blijven staan?”

En zo zouden we door kunnen gaan met hem te laten klagen én met hem meeklagen. In zijn werkje neemt Ledeboer heel veel onder de loupe. De christenen -ook de wáre- komen er niet best bij hem af. Hij had zelf zo'n teder, zo'n godzalig leven! Ergens zegt hij met de profet

Amos, “De verstandige zal te dien dage zwijgen”, en dan vervolgt hij “maar er is geen verstandige meer”! Deze werkjes moesten onze uitgevers eens op de markt brengen, inplaats van zoveel rommel; de zogenaamde “christelijke” romans, waarmee we vergiftigd worden.

Nogmaals beklemtoond om er winst mee te doen!

“Het aanschijn des Hemels weet gij wel te onderscheiden, en kunt gij de te-kenen der tijden niet onderscheiden, zei de Heere Jezus tot de Pharizeeën en geveinsden. En welke zijn die? **Overvloedig te vinden van Genesis tot Openbaring toe**, voor de geopenden van oogen, doorboorden van oor en besnedenen van hart; maar gesloten voor de geslotenen, verborgen voor de wijzen, en belachelijk voor de spotters, die de Heere verdoen zal op Zijn tijd. Voornamelijk in de profetieën, spiegels van en voor onze tijd.”

We willen het nu hierbij laten, hoewel er nog een veelvoud meer van dominee Ledeboer aan u door te geven is! Bij leven en welzijn hopen we dat nog eens te doen.

We hebben de spelling en stijl van die dagen wat aangepast, zonder dat onzes inziens. afbreuk is gedaan aan het ‘bijzondere’ dat Ledeboer kenmerkte!

VUUR IN HET MIDDEN-OOSTEN

We beleven nu de zoveelste ronde van de confrontatie tussen het islamitische fascisme en het verdeelde en weifelende Westen. Straks beseffen we dat het geweld van vandaag niets was vergeleken met wat nog zou volgen. De tweede Libanese oorlog is momenteel geluwd; het is slechts de ‘inleiding’ van datgene wat te komen staat. Niet alleen in het Midden-Oosten, maar in de hele wereld en voornamelijk het Westen daarvan. We staan nog maar aan het begin van een wereldwee van een ongekende omvang.

OORLOG MET LIBANON

Eigenlijk moeten we spreken van oorlog met de Hezbollah, een zeer agressieve terroristische beweging, die het eigenlijk voor het zeggen heeft in Libanon. Van de u bekende heer J. van Hoorn kregen we een artikelenreeks over de Hezbollah, waarvan we het eerste gedeelte laten volgen:

“Hezbollah, een door Syrië en Iran gesponsorde groepering, gaf woensdag 12 juli 2006 het startschot voor een oorlog tussen Israël en Libanon door onder dekking van een regen van raketten Israël binnen te vallen, acht Israëlische soldaten te doden en twee te ontvoeren. Dat gebeurde twee weken nadat de Israëlische korporaal Gilad Shalit door Hamas bij de Gazastrook was gekidnapt. Israël besloot toen dáár – in Gaza - en nu ook hier terug te slaan.

Daarmee opende het een tweede front. Een front met Libanon, eigenlijk met de terroristische organisatie Hezbollah die vanuit Libanon opereert. De internationale gemeenschap kwam, zoals men dat van de beste stuurder mag verwachten, onmiddellijk met haar mening. Ze vond de ontvoering door de Hezbollah uitermate onverstandig en de vergeldingsactie van Israël die daarop volgde buitenproportioneel. Ziezo, dat weten we dan ook weer. Wat we nog niet weten, is: Wat is dan proportioneel? Het valt op dat zelfs Saoedi-Arabië (nog wel!) de schuld volledig bij Hezbollah legt.

Israël reageerde onmiddellijk door het vliegveld van Beiroet, bruggen en toegangswegen te bombarderen, havens af te sluiten, het hoofdkwartier en andere onderkomens van Hezbollah te verwoesten en de zender van Hezbollah Al-Manar zwaar te beschadigen. Al-Manar is de zender die niets nalaat om dag in dag uit wereldwijd de vernietiging van Israël te propageren. De leider van Hezbollah Hassan Nasrallah dreigde na de aanval op de zender met een totale oorlog.

Dat bij al die bombardementen slachtoffers onder de burgerbevolking vallen, is zeer te betreuren, maar niet te vermijden, omdat Hezbollah zijn doelen veelal binnen dichtbevolkte centra opstelt en zo de burgers als menselijk schild gebruikt. Vallen er dan slachtoffers, dan wordt dat als propagandamiddel tegen Israël gebruikt. We kunnen ervan overtuigd zijn dat het Israël – in tegenstelling tot zijn vijanden – nooit om een aanslag op onschuldige burgers te doen is. Israël kan niet anders dan terugslaan. Een land dat zichzelf respecteert, zal zijn burgers willen beschermen tegen onverhoedse aanvallen.”

Tot zover hetgeen meneer Van Hoorn schreef. Mogelijk dat we van deze zeer interessante artikelen nog eens iets meer publiceren.

DE SCHULDVRAAG

De regering van Libanon heeft het toegestaan dat de Hezbollah een staat in de staat is geworden; daarmee liep en loopt ze aan de leidband van Syrië. En laten we ook Iran niet vergeten! Het is nu openbaar geworden dat de wapens die Iran aan de Hezbollah heeft verstrekt dienen moesten om Israël aan te vallen, op het moment dat de VS een offensief tegen Teheran zouden beginnen! De Hezbollah had zonder de hulp van Iran nooit zo'n sterke strijdmacht op kunnen bouwen! De recente oorlog is eigenlijk te vroeg begonnen... De "schuld" ligt ongetwijfeld bij het mohammedaanse fanatisme. In de Koran is te lezen, dat zij niet alleen de Joden, maar ook alle christenen wil uitroeien.¹ Haar doel is de hele wereld te veroveren voor haar duivelse godsdienst.

DE GEVOLGEN

Het heeft geen zin ons te wagen aan "voorspellingen". We hebben eigenlijk allemaal wel gedacht dat Israël deze "klus" wel zou klaren; dat de Hezbollah uitgeschakeld zou worden. Dat is niet gebeurd. Daarvoor gaan we geen beschuldigende vinger uitsteken naar de regering van Israël, hoewel de kritiek aldaar wel is losgebarsten over de regering en de militaire leiding. Maar wat zullen wij zeggen vanuit onze comfortabele en riant positie? Het valt in Israël te prijzen dat zij niet alle huizenblokken waar de Hezbollah haar raketinstallaties had

---

¹ In de Koran worden de Joden o.a. omschreven als: "die Allah heeft vervloekt en over wie hij zijn toorn heeft uitgestort en van wie hij apen, zwijnen en duivelsdienaren heeft gemaakt." (5:61). Een speciale uitgave van Elsevier *Islam* bewijst heel duidelijk dat de Koran vol staat met aanwijzingen om Joden en christenen om te brengen. In deze uitgave worden degenen weersproken die al zulke uitspraken van de door de satan geïnspireerde Mohammed trachten af te zwakken!

opgesteld weggebombardeerd heeft. Ze heeft bewust zoveel mogelijk burgers willen sparen, terwijl de Hezbollah getracht heeft zoveel mogelijk burgers te doden. Het al of niet juiste van Israël's regering ten deze wordt wel in het land zelf uitgezocht.

Het is uitermate smartelijk te lezen van de rouw die er in zoveel Israëlische gezinnen gekomen is. En hoeveel krachtige jonge mensen zijn voor hun hele leven invalide geworden? Het is om te huiveren. En dit alles ten diepste omdat... Allah en zijn profeet het land Israël willen hebben met Jeruzalem als hoofdstad en het volk willen vernietigen. Zij willen alleen maar het karwei van Hitler afmaken. En wij maar toestaan dat deze gruwelijke godsdienst hier volop haar afgodstempels mag bouwen met de minaretten uitdagend opstekend naar de hemel, als het ware de God van Israël tartend! De heer Nawijn, die aan de verkiezingen in november gaat meedoen heeft als één van zijn speerpunten dat er geen moskeeën meer mogen gebouwd worden, plus nog andere zaken om de macht van de islam in te perken! Wanneer gaan onze "getrouwe" SGPers -ja, de heren Van der Vlies en Van der Staaij- met God en Zijn Woord aan hun zijde, in de Tweede Kamer openlijk vragen het verder bouwen van moskeeën te verbieden? Dat kan niet meer? Ja, dat zegt het ongeloof, omdat het geen rekening houdt met een almachtig God, en omdat we ons onderwerpen aan de dictatuur van **de helft + één**, de huidige democratie: "de verrotte resten van de Franse revolutie", zoals professor G. Wisse het uitdrukte!

De gevolgen van de afgebroken Libanon campagne zijn niet te overzien. Het heeft ook geen enkele zin er hier op in te gaan dan er alleen op te wijzen, dat het alles gaat naar Gods vastgemaakt bestek. Het leidt allemaal tot het grote doel: de vernietiging van alle Gode vijandige machten en het tot heerlijkheid brengen van het volk Israël. Alle gebeurtenissen in het Midden-Oosten zijn een voorbereiding voor de grote strijd van Armageddon, waar de Heere gaat afrekenen met al Zijn vijanden die ook de vijanden van Zijn Israël zijn. Langs welke wegen dit allemaal zal gaan is voor ons duister, maar dat het "wegen" zullen zijn die de hele wereld zullen verbijsteren moet onder ons volkomen zekerheid hebben. En we moeten niet menen dat er nog een stilstand van deze gebeurtenissen zal zijn. Laten we toch rekenen houden met de woorden van de Heere Jezus, dat de mensen het hart zal bezwijken van vrees en verwachting der dingen die het aardrijk zullen overkomen, want de krachten der hemelen zullen bewogen worden, Lukas 21:26. Laten we niet gering denken over hetgeen de wereld wachten staat.

DERDE FRONT TEGEN TERREUR AFGEBROKEN

Na Afghanistan en Irak opende Israël een derde front tegen de terreur om de Hezbollah uit te schakelen. De massale Israëlische aanval op de beschietingen van Hezbollah moest de macht van de sjiiïsche, door Iran en Syrië gesteunde terreurbeweging voor eens en altijd breken. Dat is maar voor een deel gelukt. Is Israël gedwongen "achter de schermen" deze oorlog af te breken? Dan vrezen we dat noch in Irak, noch in Afghanistan de strijd tegen terreur zal worden gewonnen. Een groot aantal doden is er te vrezen. Van de Hezbollah zullen we ongetwijfeld meer horen. Ze heeft geweigerd te ontwapenen, en een verenigde troepenmacht van diverse naties welke in Zuid Libanon gestationeerd zal worden, zal daar, naar onze mening, geen verandering in brengen.

Het lijkt uitgesloten dat Israël het zal toelaten dat de Hezbollah Zuid-Libanon en de grens met Israël controleert. Dat de Hezbollah opnieuw bewapend zal worden door Iran staat buiten kijf. Heel veel zal afhangen van de gebeurtenissen rondom Iran. De "Havikken" in de VS zouden het liefst dit land aanpakken met een bommenregen. Sommigen denken dat dit het begin zal zijn van de Derde Wereldoorlog. Wij denken dat het zover nog niet is gekomen, maar een

ontzettende verwoesting in het Midden-Oosten valt niet uit te sluiten. Wát er ook staat te gebeuren – de tekst uit Ezechiël 7:25 en 26a: “*De ondergang komt; en zij zullen de vrede zoeken, maar hij zal er niet zijn. Ellende zal op ellende komen, en daar zal gerucht op gerucht wezen*” kan ook wel eens voor ons gelden. Alle machthebbers der wereld zullen verbijsterd raken, omdat ze geen uitweg meer zullen zien. En daarom zal tenslotte de enige “uitweg” vreselijk geweld zijn. En voornamelijk zal Israël zó in benauwdheid komen dat de Koning van Israël in zal grijpen om de wereld te redden. Er is de laatste tijd enorm veel geschreven over de recente gebeurtenissen en dat heeft u kunnen lezen. Het heeft weinig zin om er nog veel meer over te schrijven op deze plaats. Nog enkele punten ter afsluiting:

1. Hamas en Hezbollah zijn absoluut niet in vrede geïnteresseerd. Zij willen enkel de algehele vernietiging van de staat en het volk Israël. Ze worden daartoe volop van wapens voorzien door Iran.
2. Het kan mogelijk even “rustig” blijven, maar het is ook zo, dat elk ogenblik een grote oorlog in het Midden-Oosten kan uitbreken. Een aanval met zware wapens op Iran lijkt meer dan waarschijnlijk.
3. Israël zal mogelijk nog zeer zware klappen te incasseren krijgen, maar de tijd is nabij gekomen dat de Messias komt om Zijn Vrederijk op te richten.

~~~~~

DE UITGEVER ZOND ONS TER RECENSIE

Titel: Theodorus van der Groe – Bewogen zielzorger in een eeuw van verval
Auteur: Dr. W. Fieret
Uitgever : Den Hertog - Houten

PRIJS: 148 BLZ. 14,90 EURO ISBN 90 331 1953

“Van der Groe groef het laatste”, schreef ds. L. Ledeboer over “de laatste ziener” en dat met “de laatste ziener” ds. Theodorus van der Groe bedoeld is zal u wel bekend zijn. Ook wordt wel gezegd: “Van der Groe, doet het hekje toe.” Veelal wordt immers gesteld dat Van der Groe de laatste vertegenwoordiger was van het tijdperk dat we de “Nadere Reformatie” noemen.

De heer Fieret heeft een mooi en leerzaam boek geschreven over de Kralingse boetgezant. Wie Van der Groe te weinig kent heeft van hem het beeld van een uitermate harde man die alleen maar oordeel kon aankondigen, geen enkel uitzicht had en gaf, een predikant die nooit wat goeds profeteerde.

Het aantrekkelijke van dit boek is dat Fieret met deze verkeerde meningen radicaal afrekenet, zonder te verzwijgen dat Van der Groe inderdaad “hard en streng” was, met name voor de mens die meent als een opgepoetste vrome zondaar gerechtvaardigd te worden, voor hen die in hun “bevindingen”, tranen, etc., hun zaligheid zoeken, om van een vermetel “ontwifelbaar

geloof”, maar te zwijgen. In het “woord vooraf” wordt meteen al opgemerkt dat de prediking van Van der Groe in de geest van Elia en Johannes de Doper was. Dat kunnen we met recht zeggen! We lezen over de jeugd en de studie van Van der Groe, die leefde van 1705 tot 1784. Hij slaagde cum laude voor zijn theologische studie, waarna hij predikant werd te Rijnsaterwoude. Dat ook een dominee bekeerd kan worden is bij Van der Groe gebleken, die als onbekeerd predikant zijn bediening begon, maar te Rijnsaterwoude tot waarachtige verandering kwam. Zijn tweede gemeente was Kralingen die hij tot zijn dood gediend heeft.

We lezen dat Van der Groe geen prediker was die uitging van de verkiezing, maar dat hij het veel besproken en wéersproken “aanbod van de genade” zó naar voren bracht, dat de mens des doods schuldig is als hij dit verwerpt en niet aanneemt. De auteur geeft voorbeelden en deze zijn met vele uit te breiden, óók uit zijn ‘sombere’ biddagspreken! Van der Groe heeft goed begrepen dat God op de oordeelsdag geen vrome excuses zal aanvaarden! Fieret wijst er op dat in sommige preken een ‘voorwaardelijk’ en in andere een ‘onvoorwaardelijk’ aanbod te horen is. Daar kunnen we nu niet op ingaan. Hoofdzaak is dat ds. Van der Groe de mens volledig verantwoordelijk houdt voor zijn onbekeerlijkheid én verloren gaan.

Fieret besteedt een apart hoofdstuk aan de brieven van de Kralingse predikant.. Hij was geen luie dominee die ontvangen brieven terzijde legde om er niets mee te doen! Uit zijn brieven is heel veel lering te trekken. Juist in brieven komt dikwijls het wezenlijke van de mens te voorschijn!

Een aparte verhandeling wordt besteed aan het bekende werk *Toetsteen van ware en valse genade*. Een zeer ontdekkend werk voor het *schijn*geloof. Van der Groe heeft persoonlijk ervaren dat er veel kan zijn wat toch het ware niet is. Voor zijn bekering predikte hij ook heel rechtzinnig! Het verhaal gaat, dat een ouderling van Rijnsaterwoude, waar hij heel veel achting voor had, op zijn sterfbed moest bekennen, buiten de genade te zijn. Als dit op waarheid berust valt het te begrijpen dat in dit werk zoveel nadruk wordt gelegd op de kenmerken van een waarachtig geloof. Er wordt op gewezen dat mensen veel liefde voor de waarheid kunnen hebben en toch onveranderd blijven. Het boek schrikt velen af, maar dat is ten onrechte. Ook in dit zo ontdekkende werk schittert de genade voor verbrokenen van hart en er wordt heel duidelijk op gewezen dat er niet alléén eikenbomen der gerechtigheid zijn! Het is met werken als deze -we denken ook aan het werk van Meade *De bijna christen ontdekt*- dat ze veelal niet gelezen worden door mensen die ze júist moesten lezen met hun waangeloof, dat aan geen twijfel en bestrijding onderhevig is!

Van der Groe geeft nuttige wenken voor het lezen van de Heilige Schrift. Deze is als voorrede te vinden in de uitgave van werken van de Erskines en is ook apart uitgegeven. Fieret wijst erop dat de Erskines vooral bekend zijn geworden vanwege de prediking van een ruim aanbod van genade en daarmee was de dominee van Kralingen eensgeestes! Hij constateerde ook met droefheid dat veel mensen wel goede boeken lezen waarin duidelijk gesproken wordt over de toorn Gods en de straf in de hel, maar dat deze “ongelukkige mensen” dit lezen zonder enige uitwerking en dat ze daarmee hun oordeel verzwaren. Fieret memoreert dat Van der Groe niets moest hebben van ziekelijk geestelijke mensen die van “schijngeestelijk werk een levensgewoonte hebben gemaakt.” De schrijver noemt Van der Groe hierin een echte calvinist. We citeren (blz. 113): “Vooral omschrijvingen en woordgebruik als ‘schijngeestelijk’, ‘zwaarmoedig’, ‘altijd in de kerk’ en ‘hooggeestelijke karakters’ geven aan dat hij niets moest hebben van overtrokken en overgeestelijke mensen.”

Van der Groe zou snel in botsing komen met heel wat “bevindelijke” mensen uit onze dagen en “gezelschappen” waar de toestandjes van de christen worden geëtaleerd, maar waar voor de Christus der Schriften veelal geen plaats is.

Ds. Van der Groe leefde in een donkere tijd en was vanwege de toestand van kerk en staat uiterst somber gesteld en had weinig hoop voor een herstel in zijn dagen. Toen hij dan ook hoorde van Geesteswerk in diverse plaatsen van ons land en dat vele mensen tot bekering kwamen, en vooral dat dit hier en daar gepaard ging met levendige aandoeningen, kon hij dit maar moeilijk geloven. De auteur besteedt een heel hoofdstuk aan de “Nijkerkse beroeringen”, een grote beweging op geestelijk gebied. Met name in Nijkerk zijn onder de bediening van ds. G. Kuypers wonderen van genade gebeurd. Het boek gaat er uitvoerig op in. Herbergen werden gesloten en veranderd in plaatsen waar Gods Woord werd bestudeerd. Plaatsen van werelds vermaak liepen leeg en de kerken vol. En wie kan daar iets op tegen hebben? De bekende Schotse predikant Kennedy voelde zich zeer betrokken bij het werk Gods in Nijkerk.

De Kralingse dominee moest niets hebben van dit “waangelooft”, zoals hij het noemde. Hij heeft het wel “duivelswerk” genoemd. Ds. G. Kuypers was een rechtzinnig man van onverdachte gereformeerde belijdenis en was een tegenstander van ontsporingen die doorgaans gepaard gaan met een opwekking. Hetzelfde heeft Whitefield ondervonden en ook de opwekkingen in Schotland ten tijde van MacCheyne hebben ermee te kampen gehad. Ook bij de “grote ontwaking”, onder de bediening van Jonathan Edwards was er “vreemd vuur”. Als God werkt zit de duivel niet stil! Hij is immers de “aap van Christus”! En degenen die een karikatuur van de uitverkiezing maken mogen toch geen oorzaak zijn dat we de uitverkiezing ontkennen? De auteur volgt Van der Groe niet, met alle waardering en bewondering die hij voor hem heeft, in zijn zo radicale veroordeling van het Gods werk in die dagen. Niettemin kunnen we Van der Groe begrijpen dat hij er huiverig voor was. Bijbelse bekeringen zijn niet zo luidruchtig. Maar ze zijn ook wel veel korter dan Van der Groe ze wel beschrijft! Laten we niet verlangen naar veel kabaal, maar wel naar verandering van hart en leven en dat is toch ook in Nijkerk en andere plaatsen merkbaar geweest! Overigens kunnen we ons afvragen of de grote opwekking op de Pinksterdag uit Handelingen 2 ook niet gepaard is gegaan met grote beroeringen! Let vooral ook op Hand. 2, de verzen 16 t/m 18! En wat de uitwerking zal zijn bij de komende massale bekering der Joden kunnen we lezen in Zacharia 12: 10-14.

Het is jammer dat de Kralingse boetgezant zichzelf niet op de hoogte is gaan stellen in Nijkerk, zoals anderen wel gedaan hebben. Het vervoer was veel moeilijker dan in onze dagen, maar onmogelijk was het niet. Misschien had hij dan een milder oordeel geveld.

We nemen iets op van hetgeen we lezen in “Uitzicht” (Horizont-Hoogeveen) van september: “In Cumbuslang bij Glasgow en op meerdere plaatsen in Schotland had vlak na 1742 - zoals iets tevoren bij Jonathan Edwards in Amerika en bij ons in Nijkerk o.a.- een opwekking plaats. Een van de predikanten die veel bij deze opwekkingen heeft mogen doen en die later heel bekend werd in Edenburg, John Erskine, uitte zich zo: (Fawcett, *The Cumbuslang Revival*, pagina 122): ‘Wanneer we de tekenen der tijden goed beschouwen of letten op de grote waarschijnlijkheid dat de huidige gebeurtenissen in (Nieuw Engeland, Amerika) en het westen van Schotland een voorspel zijn van de roemrijke dingen die aan de kerk in later eeuwen beloofd worden. Het werk dat nu aan de gang is in Cumbuslang is slechts een

voorspel van grotere dingen die nog komen zullen' (...) Een ander predikant die betrokken was bij het werk in Cumbuslang schrijft: 'Ik merk dat het werk daar roemrijk voortgaat. Het is de voorloper van nog groter dingen. Ik geloof dat God Zijn werk binnen-kort zal doen opleven en dat het niet geheel zal stoppen voordat Hij de gehele aarde onderworpen zal hebben.'"

De oud-gereformeerde scribent schrijft aan het slot van dit hoofdstuk: "Ten slotte laat ds. Van der Groe zich kennen als een man die een sombere visie had ten aanzien van de toekomst van Nederland. In het hoofdstuk over de biddagpreken is daarop ingegaan. Bij die visie paste geen grootscheepse opwekkingen zoals die plaatsvonden. Deze vier aspecten -het diepe besef dat hij leefde in een tijd van groot verval, de sterke nadruk op het onderscheid tussen waar en vals geloof, een strak logische denktrant en een pessimistische toekomstvisie- kunnen gezamenlijk ter verklaring worden aangevoerd voor het scherpe oordeel over de Nijkerkse beroeringen."

Zij die de werken van ds. Van der Groe min of meer kennen zijn altijd heel benieuwd of er recht gedaan wordt aan de toekomstvisie van Van der Groe! Het mag dan zo zijn dat deze godsman zeer somber gesteld was over de kerk van zijn dagen en eveneens over de naaste toekomst, voor de toekomst van Gods Kerk in de wereld was hij allerminst somber gestemd. Integendeel: dáárvóór was zijn optimisme groot.

Doorgaans wordt zoveel als mogelijk onder de tafel gemoffeld dat Van der Groe een rasechte chiliast was, hetgeen voor een blad als het onze wel heel belangrijk is! Hoe komt nu het chiliarisme in het boek van Fieret er af? Het valt op dat het boek 19 bladzijden besteedt aan de opwekking te Nijkerk en de visie van Van der Groe erop, maar "slechts" 7 pagina's aan de grootste opwekking aller tijden die nog tegemoet wordt gezien! In het hoofdstuk *Van der Groe en het duizendjarig vrede-rijk* wijst Fieret op de verklaring van zondag 19 over "Uw koninkrijk kome". De auteur moet erkennen: "In deze beschrijving zien we dat volgens ds. Van der Groe het duizendjarig vrede-rijk een reële, toekomstige periode in de wereldgeschiedenis is." Dat is duidelijk! Van der Groe zei immers openlijk vanaf de kansel dat de oordeelsdag nog in geen 1000 jaar komt! Fieret schrijft: "Op grond van deze mening van ds. Van der Groe kunnen we hem zien als een gematigde chiliast." Het is u bekend dat we onder "gematigde chiliasten" degenen verstaan die de persoonlijke komst van Christus pas verwachten ná het 1000-jarig rijk. Als een "gematigde chiliast" wordt in het boek ook W. à Brakel genoemd. De auteur gaat er als afsluiting van dit hoofdstuk op wijzen, dat van het gematigde chiliarisme in de loop der jaren "afstand" is genomen. Hij schrijft erover als volgt: "Vanuit de klassiek-kerkelijke uitleg zijn er kanttekeningen bij het gematigd chiliarisme me te plaatsen."

Naar zijn mening wordt in het Nieuwe Testament nergens gesproken van een bloeiperiode aan het einde van de wereldgeschiedenis. Hij meent dat dit eerder het tegenovergestelde is, omdat de afval en het verval alleen maar toenemen. De combinatie van gegevens uit Openbaring 20 met de verwachte bekering er Joden, noemt hij min of meer speculatief. We lezen: "Er zijn in de Bijbel geen of weinig aanknopingspunten die grond geven voor opvattingen van het gematigde chiliarisme." Voor zijn visie beroept hij zich op ds. C. Sonneveld van de Gereformeerde Gemeenten in diens werkje *Het chiliarisme in bijbels licht*. Dit valt te betreuren daar hetgeen ds. Sonneveld erover schrijft niet altijd klopt. Helaas wordt in dit hoofdstuk ook verwezen naar *De geschiedenis van het chiliarisme* van de hand van Drs. C.J. Meeuse. Dit valt

dubbel te betreuren daar ds. Meeuse de geschiedenis geweld aandoet. Persoonlijk sluiten we ons liever aan bij de magistrale uitleg door Van der Groe bij Romeinen 11:26. Deze biddagpredikatie tekent Van der Groe als een theoloog van formaat! Zeldzaam schoon is zijn beschrijving van de luister van de kerk ná de bekering van Israël!

Merkwaardig is dat de schrijver eindigt: “Opmerkelijk is overigens wel dat predikanten als Wilhelmus à Brakel en Theodorus van der Groe zich laten kennen als gematigde chiliasten. Dit gegeven, evenals de grote verborgenheid van gebeurtenissen die in de toekomst zullen plaatsvinden, noopt tot terughoudendheid.”

Hieruit valt af te leiden dat de auteur van het besproken boek niet geheel zeker is van wat huidige theologen te berde brengen. En dat is een pluspunt. Hopelijk is Fieret het met ons eens dat we de kaarsvlammetjes van onze dagen voor geen prijs willen inruilen voor de heldere lichten die geschenen hebben aan de kerkhemel van Nederland en daar buiten in de vorige eeuwen! De door de doctor aangehaalde vader à Brakel geeft ons het antwoord! Hij schrijft in zijn standaardwerk *De redelijke godsdienst*: “Of in de laatste tijd der wereld een heerlijke staat der kerk op aarde te verwachten is? Dit is het gevoel van **zeer veel uitnemende godgeleerden van alle tijden en van verre de meesten in onze dagen**, en het is mij **zo klaar uit Gods Woord**, dat ik daaraan gans niet twijfel.” Welnu, een ieder die serieus deze grote zaken onderzoekt wordt ook van zijn of haar twijfel verlost! De meeste van onze vaders waren chiliasten! Ds. Van der Groe zag zelfs het “Nieuwe Jeruzalem” als de kerk op aarde! De “laatste ziener” wordt niet zoveel geloofd...

Het laatste hoofdstuk *Een terugblik* eindigt Fieret met op te merken dat Van der Groe een duurzame invloed heeft uitgeoefend en dat hij spreekt nadat hij gestorven is. En daar kunnen we ons van harte mee verenigen! Dominee Th. Van der Groe was werkelijk een theoloog van groot formaat!

De uitvoering van het boek is keurig, zoals we dat van uitgever Den Hertog gewend zijn. Voor allen die meer willen weten over het leven en de geschriften van ds. Th. Van der Groe en gemakkelijk leesbare vorm op prijs stellen, is dit boek een aanrader, zij het met de aantekening dat we het jammer vinden dat aan de leer van het chiliasme niet voldoende recht gedaan wordt. Ook zij die de pennenvruchten van Van der Groe kennen hebben bij aanschaf van dit boek een goede keus gemaakt als zij prijs stellen op een beknopte inventarisatie van de nalatenschap van deze grote in Gods Koninkrijk.

BEGRIJ GEVRAAGD.

Dit nummer van “Verwachting” is deze keer nogal moeizaam tot stand gekomen. De “hittegolven” waren in combinatie met de “leeftijd” een beletsel om veel te kunnen doen. Daarna viel de computer uit wat ook weer tijd heeft gekost. Niettemin mochten we ook nu weer een (mogelijk iets verlaat) nummer gereed krijgen. Het stemt tot dankbaarheid. Het “geluid” van dit blad is meer nodig dan ooit, omdat het vrijwel niet meer wordt gehoord in onze kringen. Mochten we ons vergissen dan vernemen we dit heel graag! Vanwege het toch wel hier en daar wat “haastwerk” vragen we uw begrip voor eventueel niet goed uitgevoerde correcties. Bij voorbaat dank!

TOT SLOT

Wapenstilstand?

Jeruzalem – De Israëlische strijdkrachten hebben zaterdag naar eigen zeggen meer dan dertig Hezbollah-strijders gedood. Dertig Israëlische militairen zijn gewond geraakt, aldus een legerwoordvoester.

De Arabische nieuwszender al-Jazeera meldde dat zaterdag vier Israëlische militairen zijn omgekomen tijdens de gevechten met Hezbollah in Libanon. Ook zouden 23 militairen gewond zijn geraakt. Israël heeft dit niet bevestigd.

De Israëlische luchtmacht heeft volgens een verklaring in de nacht van vrijdag op zaterdag ruim tachtig doelwitten aangevallen. Daaronder zouden wapendepots en andere gebouwen van de sjiiitische verzetsbeweging Hezbollah zijn.

Dit is een bericht uit *De Telegraaf* van 12 augustus. Aan alle ontwikkelingen is merkbaar dat een volgende oorlog nog maar een kwestie van tijd is.

IRAK

De oorlog die de Amerikaanse troepen gevoerd hebben om Saddam Hoessein onschadelijk te maken is allang voorbij. Maar daarop is gevolgd de oorlog van de terreur. Hoge Amerikaanse militaire functionarissen zijn het er over eens dat de VS de situatie in Irak nooit onder controle zullen krijgen. President Bush is niet van plan zijn troepen terug te trekken. Het is in Irak al een grote moordpartij en de vrees is gewettigd dat Amerika steeds meer in een Vietnamachtige situatie terecht zal komen. Hoelang de bevolking van de VS het nog zal verdragen dat steeds meer van haar jongens uit Irak in lijkenzakken “thuis” komen is een open vraag. Maar het is wel zeker dat het hele Midden-Oosten een zeer grote catastrofe tegemoet gaat.

